

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétivel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A gazdag-tized.

Minél tovább, minél többen foglalkoznak a szociálizmus gyökereinek felkutatásával, annál inkább s annál mélyebb meggyőződésé válik, hogy a gyökér gyökere, a bajnak hajsza-gyökérzete: a nép nyomorúsága. Hogy ez körül-belül így van: abban egyetértenek immár állam és társadalom. És dicsérettel, előismeréssel legyen mondva, amott a hatalmas kormányférfiak, emitt a tehetős urinépek nagy tevékenységet fejtenek ki, hogy azt a rettentő okot, a népnymort, megszüntetni egymásnak segítsék.

Körül-belül szállóige lesz (egy parányi változattal) ami szállóige volt, — hogy t. i. „akinek az isten tizedt adott, a tizediket adja a — szegénynek!“

Most, hogy a székesfővárosban, országos szervezettel, *Védőegyesület* van alakulóban, mint volt a 40-es évek közepén működőben a „Pesti nőegyesület“, élén egy lánglelkű, egy halhatatlan szellemű grófnéval, *Teleky Lászlónéval*: immár vármegyénkben, s éppen a „vezérvármegyében“ elsőnek alakult meg és szervezkedik tovább, izmossá, hatalmassá, mint kell lennie egy életrevaló társadalmi intézménynek, mondom, most szervezkedik a „Bodrogközi Nőegyesület.“

Valljon mit akar a legnagyobb tiszteltre magát már is érdemessé tett ez a nőegyesület? Akarja, egyebek között, hogy tagjaival, mindenüvé ellátó, mindenüvé elható szerveivel fölkeresse a szemérmes szűkölködést rejtejt lakaiban; föl az árvát pólyaiban; föl a beteget és tehetetlen elagottat szalmáján. Annak keresetét, ennek dajkát, ismét ennek orvost és orvosszert, ismét amannak oktatást szerezzen, mindnyájuknak pedig vizsgáztatást.

TÁRCA.

„M a r i a n n a“

— A „Zemplén“ eredeti tárcája —

Irta: László Béla.

Nevezhettem volna a „Gazdy Aranka ünnepe“-nek is, mert az a lelkesedés és ováció melyben a mi dédelgetett kis művésznőnket városunk elitje máj. 17-iki jutalomjátékán résziesítette, nem csak ő reá és itt időzött édes atyjára, de valljuk be mi reánk is könyveket fakasztó hatással volt. Az a szívből jövő, percekig tartott tüntetés, mely a művésznőt a színpadra léptekor érte: hamisítatlan tüntetett ünnepies megnyilatkozás volt műértő közönségünk részéről, ami úgy hiszem, örök édes emlékként vésődik szívébe!

Ime láttuk, hogyan, jutalmazták azt, ki erre magának érdemeket szerzett, kinek művész-felfogása és művészelke van!

Valóságos virágosó volt a színpad. Hatalmas és számtalan eszközökbe kötött virágszálakkal kedveskedett a közönség, mintegy a hődotat szimbolikus tolmácsául. Azt hisszük megértette a virágok szavát, azok kelyhe illatát, melyek azt suttogták: kedveset a kedvesnek!

Ha megértette azok halk szavát, hervadhatnak szegények, mi nem sajnáljuk őket, mert hisz szebb halált az ég nem adhatott volna a virágszálaknak, mint elsorvadni az ő közelé-

és higgyétek el nekem, hogyha annak a nemeskeblű nőegyesületnek, meg annak az országos védőegyesületnek az éltető, mozgató szelleme közszellemmé válik; ha majd az emberszeretetről már nemcsak predikálnak, de tettel is tesznek személyes tanúbizonyságot; ha majd mindenki, aki többel bír, mint amire szorul, nem ily arányban, hanem csak századrészig fog áldozni az emberszeretet oltárán: a szegénység kínjai — a szociálizmus hajsza-gyökerei — nem lesznek, hanem csak voltak a társadalomban.

Rohan az idő. Egy-két stáció: és a XX. század folyamán leszünk. És ott, mintha egy új, a jövő századokat uráló jelszó hallatszanék az emberiség elé. És az a jelszó, az a szállóige, nem a követelés, de az esdeklés hangján kontrihuáltat. Ami gyűlöletes volt s eltöröltetett, a változó világnézet előtt már is kedvelteti magát s újra feléledni készül: a tized. De nem a szegény adja a gazdagnak, hanem ez nyújtja a szegénynek. Azért a neve: *gazdag-tized*.

Életbelépteti a társadalom. Azért törvénye nem parancs, hanem kérelem:

„Akinek az isten tizedt adott, a tizediket ne sajnálja odanyújtani a szegénynek.“

És most átadom a szót:

Az elrettenés kínos érzése lepett meg mindnyájunkat, midőn váratlanul, s alig számbavehető előzmények nélkül, futó tűzként terjedt az országban, a tél folyamán, a nép forrongása. Némelyek a nemzetközi szociálizmust rántották elő bűnbakul, pedig a baj gyökere sokkal mélyebben keresendő. Hiszen a szívünk szorul el, ha végig nézve szép Magyarországon, látjuk a nép sanyaru helyzetét, s enyhítés nélkül maradó nyomorát.

Nézzünk csak végig az alföld rónaságán, a Dunától termékeny földjén, vagy a Felföld ko-

ben — előbb híven kifejezve a hódoló közönség érzelmeit.

Az előadó művészetnek legmagasabb lendülete az, ha az alakításban észre sem vesszük már a művészetet: hanem úgy látjuk, mintha minden természetes és igaz volna és úgy érezzük, hogy ami ott fenn a deszkákon történik, nem is játék, hanem valódi élet, igazán most történik.

Ez a mondása egy híres kritikusként jut mindig az eszembe, valahányszor *Gazdy Aranka* játékában gyönyörködni alkalmam volt, de benső óhajtam szerint nem elég gyakran volt részem.

Mariánát láttam tőle utóljára édes művészi kivitelben, és mondhatom hogy mikor először volt róla szó, hogy ezt veszi jutalomjátékának — egy kissé féltem, hogy meg nem érti majd a büszke spanyol sokoldalú eredetiségeit, mert tudunk kell, hogy „*Marianna*“ *Gazdy* előtt eddig „spanyol“ volt — most tanulta és most alakította először.

És ime az affér végső konzekvenciája esodálkozásom volt. Szépen oldotta meg a büszke spanyol asszony históriáját — a sorstól üldözött teremtés regéjét.

Don Joaquimmal (Kaposy) való beszélgetését — midőn édes anyja és atyja multjára emlékezik vissza — művészi poantirozással cseleltte. Édes anyja szökését Alvaradóval, bámulatos önmegtadással és felfogással juttatta érvényre. Jellemzetes színész az a *Gazdy Aranka*, ki büszkén így kiálthatna fel „L' art contemporain c' est moi.“ A közönség összecsapta tenyerét a esodálkozás és bámulás miatt. Tapsolt

pár hegyei közt élő testvéreinken, a földet mivelő népen, vajjon elégedettnek látjuk-e? Oh, nem. Mindenünnen csak a baj és a panasz sóhajtása hangzik felénk, s nincs sehol egy vigasztaló hely, mely az elégedettség képét mutatná.

Mit nekünk az az unalomig hajtott szép virágos beszéd, melyvel nagyhatalmi állásunk és az európai művelt nemzetek közé való emelkedésünk kiváló fontossága mellett kardoskodnak!

Ezek legfeljebb arra alkalmassak, hogy még rikitóbbá válják a kép, melyet jelenleg hazánk népének sanyaru helyzete nyújt: épen olyan, mintha vihar és földrengés dulta vidékre, melyet eltakart az éjszaka áldó sötéteje, felvirrad a hajnal, s mi megdöbbenve látjuk elébünk tárulni a pusztulás teljes nagyságát.

Mi tette Angol-, Francia- és Németországot oly nagygyá, ha nem népeinek helyzetükkel való melegegedése? Jelenüket kielégítőnek találják, jövőjüket pedig reményteljesnek és mindenképen biztosítottak látják, s csak természetes, hogy ilyen formán honpolgári kötelmeiknek önmaguktól igyekeznek eleget tenni. Ez az tehát, mely minden nemzetet nagygyá és hatalmassá tehet.

Valóban fájdalommal és esodálkozással láttuk, hogy nálunk maga a társadalom se törődik a nép ügyével-bajával, teljesen a maga sorsára hagyja, s lelkiismeretlen egykedvűséggel nézi, mint pusztul a magyar faj fentartója, a nemzeti és hazafias eszméknek minden időben hű ápolója: az istenadta nép.

Valljuk be az igazat, eddig nemcsak a társadalomnak, hanem az egész nemzetnek is mostoha gyermeke volt a nép. Elelmódjukkal, helyzetükkel, kiképezettségükkel nem törődött senki, s így aztán nem is esoda, ha az első esabitó szóra az izgatók mellé állottak.

Bizony ez már nagyobb baj, de még mindig hátra van a fekete leves, s ez talán a legkeservebb. A mikor már ott fekszik kicsi szobájában a haldokló beteg, s ágya körül látja összegyűlni siránkozó házanépét, micsoda keserves kint okozhat az a tudat, hogy az ő halála kettős esapás a hátramaradottakra. Tamasz és fentartó nélkül marad a család, s mi több, a mi kevés még akad a háznál, az aztán épen, hogy temetésre elég.

Szomorú dolgok ezek, melyek pedig megfelelnek a tényleges valóságnak. Külsországok, me-

Mariána alakításának mindenki s ma már megszólván nem is tekinti magát nálunk senki civilizáltnak, a ki nem látta, a ki neki nem tapasztalhatta.

Igazán nagy sikere volt ennek a kedves talentumos művésznőnek a mi színpadunkon is. A kételkedőket elnémitotta a fényes alkotás s azt a művésznőt ki egyéniségét ily hatalmasan tudja harmoniába önteni a színpadon, s ily bámulatos sikert ért el a mi színpadunkon: reméljük, hogy rövid időn belül az ország első színpadán fogjuk visszontláthatni.

Az ő igaz éltető eleme az őszinteség, az igaz érzés tolmácsolása. És így — kitűnik ismét az a régi, igen régi igazság, hogy a művészetben csak az őszinteség, az igaz érzés ragad el, s legyen bárminő iskola hive egy művész, ha őszintén önmagát adja, s *egyénisége összhangban van művészetével*, meg fogja tudni kapni, el fogja tudni ragadni közönségét, legyen az bárminő irányu, legyen az bármelyik iskola hive is.

Sokan kételkedtek a sikerben még azok is, kik feltétlen bámulói a fiatal szőke leány tehetségének. De megmondom ennek is az okát. Nem akarnék a banális dicsérgetés hibájába, vagy mondjuk bűnébe esni. Am, ha valaki figyelemmel kísérte — vagy végig nézett repertoárján, jogos várakozással nézhetett e esodálatos fordulatra.

Mekkora tehetség az, mely át tudja hidalni az elválasztó mélységeket Trilby és Mariána között. A drámai szende szerepkör etetikus magasságából, a tehetség megsértése nél-

lyeknek társadalmi gondoskodással és szeretettel övezi körül a nemzet legféltettebb kincsét: a népet, már régen gondoskodott olyan intézményekről, melyek minden hasznoslést félretéve, csupán a nép jóvoltát tartják szem előtt s gondoskodnak nemcsak betegségében róla, hanem öregségére gyámolítókká szegődnek és biztosítják tisztességes megélhetését.

Vége megmozdult a nagy magyar társadalom is! A lezajlott mozgalmak iszonyatoságai mély bepillantást engedtek abba a rettenetes örvénybe, mely már-már elnyeléssel fenyegeti a magyar népet.

Önzetlen és lelkes emberek, a népnek igaz barátai, éjt napot egybeejtve dolgoztak hónapokon keresztül egy hatatmas terven, egy intézménynek a megalkotásán, mely behálózna az egész országot s végre rendezné a szomorú állapotokat. Mennyi munka, mennyi nemes áldozatkészség és ernyedetlen kitartás kellett ahhoz, míg végre a nép elé állhattak, s mint akik tudják, hogy mily nagy jót cselekednek, az önértet büszkeségével állnak a küzdőterre, s mondják lelkesedéstől áthatott hangon:

„Ime, nép megalkottuk részedre az országos alapra fektetett Védőegyesületet, amely istápol téged akkor, ha beteg vagy; — ha tél idején kisebb pénzkeleséssel van szükséged; — ha örök nyugalomra térsz, utódaid feje alul a párnát nem engedi kihuzni, kunyhódat elárverezni, hanem segíti a hátramaradottaidat; — neveli és tovább képezi a fiatal embert, gyámolítja a férfit és segíti az öreget.”

A Védőegyesület megalkotóinak ezt a felhívását azonban nem csak a nép, hanem hallják meg azok vezetői is.

Es itt különösen a tanítók figyelmét kívánjuk erre a nagyfontosságú intézményre felhívni.

Olyan a Védőegyesület szervezete, hogy minden városban, minden kisközségben megalakíthatók az „előhelyek”, melyek keretében nemcsak a földművelő és iparos munkások, hanem általában a szegényebb néposztály is egy hazafias egyesületbe vonhatók össze. Ezekből kell azután a munkások vezetésének kiindulni, mely pedig annál könnyebb, mivel az egyesület nemcsak munkásbiztosítással, szükségkeleséssel és betegsegélyezéssel, hanem egyúttal munkákép-zéssel is foglalkozik.

Az ilyen „előhelyek” részére szinte természetesen vezetőkül kínálkoznak a tanítók, a körjegyzők s esetleg a körorvosok is, akik leginkább és legközvetlenebbül érintkeznek a néppel, és így ismerik annak minden ügyét-baját. Működésük természetesen díjaztaték, a mi, — ismerve viszonyait, — nagyobb hozzá járulhatna anyagi helyzetük megjavításához.

Midőn tehát üdvözöljük a Védőegyesületet, újból felhívjuk társadalmunk s különösen tanítóink, jegyzőink és körorvosaink figyelmét annak nemes céljaira, megjegyezvén, hogy az egyesület igazgatósága (cim: Védőegyesület igazgatósága Budapestben) bárkinek is szívesen ad további felvilágosításokat. **B-g.**

Vármegyei ügyek.

Üdvözlő-levél. *Benecik* István bodroglói főszolgabíróhoz K.-Helmec város nevében az elöljáróság a következő sorokat intézte: „Tekin-

kül leszállani a földre, a durva anyagra, a verisztikus igazságot demonstrálni. Zseniális feladat és csak ritka kiválasztottak adatott meg, hogy e nagy feladatnak sikeresen tudjon megfelelni.

Trilby a női bájban gazdag mély önfeláldozás közvetlensége, gyönyörűen átváltozott a Mariána hideg kegyetlen idegrázó alakjává. Végig szenvedtük *Dániel* sebének fájdalmát, melyet ez a büszke asszony élete árával gyógyított meg, a költői igazság rovására. Az asszony megtévesztése, ki mást sem érez, csak vére forrásának enged — édes anyja emlékét akarván megboszolni — légyen bár az áldozat szerelme tárgya is.

Halálában sem resignál, a megkínzott *Dániel* karjában löveti le magát férjétől (Don Pablótól), kinek gyűlöletből lett neje. Gyűlölködéssel mulik ki a világból Mariána, mert hát ezzel megölt édes anyja emlékének tartozott.

Gazdy Aranka igazi isten kegyelméből való művész, ki ilyen hatásosan tudta a halálozás jelenetét bemutatni. Areban ugyan nem szabályos szépség, de kedves, bájos, sőt játék közben szép, mindig érdekes: alakja magas, sugár. Tartásában nemes, simulékony, kifejező; karjai természetével arányosak, taglejtései plasztikusok, mértékletesek; kezei — igen ezek a kezek, valóságos önálló lények: éreznek, gondolkodnak, beszélnek, nevetnek, vagy sírnak, ölelnek, vagy gyilkolnak. Amit az ő karjai cselekszenek, amit kezével mivel, nekünk talán feltűnő, sok bennük a gesztus, de soha egyetlen mozgása sem ellenkezik azzal, ami szép és ami igaz. És ilyen az ő előadása is. A koturnuszak

tetes főszolgabíró ur! Amely aggodással láttuk azt a nagyfokú lelki eltévelyedést, amely erőtt vett a bodroglói járás munkás és kiscsáza népén, épp oly bizó reménységgel néztünk eléje annak a fázástó és nagy munkának, amelylyel a főszolgabíró ur az immár lázadásra kész elemeket lecsillapította s a megingott közbátorságot és a rendet helyreállította. Reménységgel néztünk eléje e működésnek, nemcsak azért, mert a munkában fáradhatatlanságát és erélyét, a veszedelmek között bátorságát és szívósságát, az eljárásban okosságát és tapintatosságát régtől fogva van szerencsénk ösmerni, hanem azért és főképpen azért is, mert mindnyájan éreztük és láttuk már szíve jóságának és érzéseit humánus voltának kifejezéseit, tudtuk előre, hogy eltévelyedett szerencsétlen embertársainkkal szemben nem a rideg megtorlás gondolata fogja vezetni, hanem az atyai gondoskodás, amelynek súlyt a tekintély, jó hatást az erő és bőleség, sikert a szánalom és a szeretet érzése kölcsönöz. — Örvendve értesültünk a tekintetes főszolgabíró urnak körleveléből, hogy két hónapi fáradozásának meg lett az óhajtott sikere: a felhevülés és gonosz irányu izgatottság a járásban megszűnt, a félrevezető lelketlen izgatók bírják előtt állanak, a szocialista szövetkezeteket maguk a tagok feloszlatták és a veszedelmes törekvések ellen mindnyájan biztosítva vagyunk. — Örvendezésünkhöz a megnyugvás érzésén kívül a tisztelet és a hála érzete is hozzájárul, s ennek akarunk mi Király-Helmec város nevében kifejezést adni most, amikor a tekintetes főszolgabíró urnak hálásan megköszönjük erélyét és emberiségét, melylyel járásunkban a rendet és közbátorságot helyreállította és jövőre is biztosította. — Király-Helmec, 1898. május hó 1. A tekintetes főszolgabíró urnak aláztos szolgálói: *Soltész* József bíró, *Kemecsey* János v. főjegyzője.

Villamos, vagy pedig gőzmozdonyu helyi érdekű vasut építésére adott előmunkálati engedelmet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, amely vasutvasútvonal, az állami közut földhasználásával Sátoralja-Ujhelyt kötné össze Sárospatakkal. Kiindulna pedig Ujhelyből a *Wekerle*-térrel és végződne Sárospatakon a Szent-nyeged utca bejáratánál. Az igen életre való helyi érdekű vasut ügyét, kétségtelenül, melegen fogja fölkarolni vármegyénk közönsége és egész készséggel fog megfelelni a miniszter intézkedésében kifejtett felhívásnak, hogy t. i. az előmunkálati engedélyeseket, névszerint *Neuwohner* Manó, *Neuwohner* Jenő és *Weiler* Jakab dr. budapesti lakosokat, egyszersmind a Tokaj-Hegyalján szőlő-nagybirtokosokat, kiket korszakos vállalatuk terén örömmel köszöntünk, a szükséges hatósági támogatásban részesítse.

A magyar nyelvet és népnevelést Zem-plén-vármegyében terjesztő egyesület f. é. május hó 26-án, d. u. 2 órakor, a vármegye-háza kistermében közgyűlést tart, melyre a t. e. tagokat van szerencsém tisztelettel meghívni. *Sátoralja-Ujhely, 1898. május 19-én. Fejes István, e. l. alelnök.*

Versenydíjnyújtások. A kassai kir. állam-építészeti hivatal lapunk útján is tudatja, hogy a kassa-ujhelyi törv. hat. közuton fennálló 1. 2. és 13. számú hidak javítása és a 22. a. 34. számú

nem barátja, a művészileg fokozott hangulatot nem ismeri, épp úgy mint távol esik tőle a modern erkölcs-dramák fontoskodó pátosza.

Nyugodtabb hangulatok, a boldogító szerelem hatása alatt hangja suttog, nevet, turbékol és esodás varázásával majd az erdei patak esobogására, majd a hulló gyöngyök zizezésére vagy pedig a fülemile csattogására emlékeztet. Haragot, gyűlöletet, boszút úgy tud kifejezni, hogy végig borzong rajtuk a hideg, megdermedünk és észre sem vesszük, hogy ezek a lelki kitérések csak suttogva ejtetnek ki.

Játéka az abszolút igazság; a természet utánzása, magas tökéletességgel, felfogása és alakítása esztetikusan szép, mindig nemes, mértékletes, sohasem visszataszító, soha tulzott, sohasem keresett.

Távolról sem az a szándék vezérelt, hogy e művésznőt agyondicsérjem, mert hiszen dieséri ő magát alkotásaiban, de tartozunk vele olvasóinknak, hogy írjunk róla, ki művészeté fényét a világot jelentő deszkákon szemképrázta-tóan ragyogtatja.

Dánielt (Palágyi Lajos) annyi meleg poézissal alakította, olyan művészi enuciációval, amelyet mi még tőle nem láttunk. Nagy érdeme van tehát *Dániel*nek a Mariána fényes ünnepeiben. — *Don Joaquin* (Kaposy) kevés rutinnal és intelligenciával; szivesebben láttuk volna a *Szepessi* kezében ezt a szerepet, mely őbenne biztosabb és intelligensebb jellemzőre akadt volna. Az ügyes rendezés különben is az ő érdeme.

áteresznek, végre a 28. és 31. számú hidak újra-építése összesen 2653 ft 08 krnyi összeg erejéig megengedtetvén, a munkálatok kivételének biztosítása céljából Kassán a vármegye alispánjának helyiségében, a f. évi jun. hó 2-án, d. e. 10 órakor, zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. — Ugyanott f. hó 25-én d. e. 10 órakor versenytárgyalás lesz 1306 ft 73 kr. erejéig és az enes-erdő-bényei közut 2-3 és 6-7 klm. szakaszain levő műtárgyak ujjaépítése tárgyában.

Állami anyakönyvi statisztika. A *Sátoralja-Ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál* (1898. máj. 14-étől máj. 21-éig) a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett: 7 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 5 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Gladstone Vilmos, az angol nemzet Deák Ferencé, akit otthon mindenki „grand old man”-nak, vagyis „a nagy ember”-nek nevezett, nyolcvankilenc éves korában elhunyt. A legnagyobb angol államférfi halála, kinek neve elválaszthatatlanul egybeforrott hazájának újabbkori történetével, nemzeti gyászba börtotta Nagybritanniát és egész Anglia őbenne legnagyobb díszének elvesztését siratja. Az angol nemzet gyászában a magyar őszinte rokonszenvvel osztozik.

XIII. Alfonz, Spanyolország királya, f. hó 18-án mult tizenkét éves. Születése napját nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a spanyolok úgy az anyaországban, mint a gyarmat-tartományokban.

Henrik porosz kir. hereceg, a német hadi hajóraj főparancsnoka, Pekingben a kínai császárnál és az özvegy anyacsászárnénál látogatást tett és átnyújtotta *Vilmos* német császár ajándékait.

Reményi Ede a nagy magyar muzikus, a század egyik legkiválóbb hegedűvirtuóza, magának világra szóló hirt-nevet biztosított hazánkfia, New-Yorkban f. hó 17-én, 69 éves korában elhunyt. Előzőt tíz évvel hallottuk utoljára, midőn bucsukörutját tartva a házában nálunk is ragyogtatta hegedűjének esodás stílusát. Nemzetét örök hála kötelezte a „Petőfi-szoboralap” megeremtésével, amelyhez koncertjei dus jövedelméből 67,000 ftal járult. A kamara-zene fejlesztésének egyik lánglelkű apostola volt s ami legfőbb érdeme, a világlelek minden érintési dacára is maradt, mint volt, szívben, lélekben, művész-kedélyben magyar. A „Repülj feeském” az ő virtuóz átiratában tisztelet bámulatot ébresztett a magyar géniusz, a magyar műzene iránt az egész világon. Fény nevére, áldás emlékére!

A spanyolok Portorikó szigetén harmad-fél órai hare után diesősegesen visszaverték az amerikaiknak tizenegy hadi hajóból állott hajóraját. *Sampson* tábornokot, akiről azt beszélik, hogy fogalma sincs a hadviselésről, hadi törvényesék elé akarják állíttatni a jenkik.

Olaszországban a zavargások szemmel láthatóan lecsillapodtak. A svájci határon a Szimplon-szorost katonaság tartja megszállva, hogy a felkelők betódulását megakadályozza.

Az előadás végeztével a színház tágas udvarán a s.-a.-ujhelyi főgimnázium lelkes ifjúsága foglalt állást, hogy az ünnepelt művésznőt a színházból kijövet — éltessék. Egyik oldalon *Dandás* Aladár zenekara kérelmezte, hogy játszani engedtessek neki: és úgy haladt a művésznő a *diákság* éljenzése és a *Rákóczi-induló* gyújtó hatása alatt, babérokkal elhalmozva, a tisztelők kedves emléktárgyaival birtokában lakására.

Kapuzárás.

A magyar nemzet első ünnepének napjai mulófélben vannak. Első ez ünnep nemcsak fontosságra, első ünnepe ez a nemzetnek ezidő-szerint is. Addig is voltak a magyar nemzetnek ünnepnapjai, de addig ez a nemzet, bizony, nem volt nemzet, nagy napjait a királynak s néhány főrangúnak köszönhetette. A legelső tett, a legelső diadal, melyet az egész ország aratott magának: 1848 március tizenötödike.

E nap ötvenéves fordulójára már eltelt. Megültük méltóan szíveinkben, — de hol maradt emlékjele a nemzeti felbuzdulásnak? Hiába keressük.

Egyetlen egy emlék készült, ami egyenesen ennek az évnek megörökítését tűzte ki céljául, egy könyv, azt is az ötven év előtti újság egyik vezére készítette a nagy idők emlékéül, mintha más nem mert volna a kegyeletes kor alakjaikoz, emlékeihez közeledni.

Folytatás az I. mellékleten.

Hírek az országból.

Öfelsége a király Budapesten megtekintette a tavaszi nemzetközi műkiállítását a Műcsarnokban, ahol két órát töltött, s mikor távozott, megjegyezte, hogy a kiállítás igen szép és sikerült.

Zichy Antal, főrendiházi tag, Mihály-nak, a festőművésznek testvérbátyja, a sokoldalúan képzett író, Budapesten f. hó 19-én elhunyt. Kétféle irodalmi munkássága az ideálok szolgálata volt. Tanulmányából, hogy csak egyet említsünk, kiválik a Széchenyi István gróf életrajza. A megboldogult tudóst, ki a magyar névnek kint is tiszteletet biztosított, ma helyezték örök nyugalomra Zala községben, a családi mauzóleomban. Aldás emlékére!

Az országos betegápolás alapjának megteremtése céljából **Perczel Dezső** törvényjavaslatot nyújtott be a Képviselőházhoz. A javaslat azt tervezi, hogy az 1875. évi III. törvények alapján fennálló közteher (a vármegyei betegápolási pótadó) egyenletesebb és igazságosabb megosztás révén országsszerte egyenlővé tétessék.

Színház.

Kapuzárás előtt vagyunk, amit a mai színlap úgy fejez ki, hogy „Már csak 3 előadás.“ Abból is kettő jutalomjáték: egyik a Sarlayé, a másik a Mátraié, a társulat két favorizált férfi tagjé. Mindketten rászolgáltak a színpártoló közönség rokonszenvére s mindketten forsz-szerepeikben fognak a bizonyára szépszámu közönségnek derűs, kedves perceket szerezni. Mindketőjüket melegen ajánljuk n. é. közönségünk pártfogásába.

A hét története ez:

Szombaton, máj. 14-én, a mi színpadunkon először, **Hubay Jenő**nek méltán nagy hirre jutott 2 felvonásos operája, „A kremónai hegedűs“, mely, amint mondják, vendég szerepelt már a karlsruhei operában, a drámai zeneköltők Mekkájában is és ott sem vallott szégyent, sőt szerzője és a magyar Muzsa számára ott is babérok aratott. Nálunk nem éppen nagyszámu, de distingvál, leginkább zeneértőkből álló közönség gyönyörködött az előkelő zenestilussal fogalmazott, minden részletével a hallgató lelkét kellemesen elringató, a wagneri utánpótlástól magát teljesen függetlenített operában, melyhez a dalmű-szöveg a **Verconti** ugyanoly című vigjátékából készült. — Ha összehasonlítjuk „A kremónai hegedűs“-t a „Paraszt becsület“-tel, vagyis nálunk a két opera-estét, a fényesebb sikert amannak a javára kell írunk. De magában „A kremónai hegedűs“-ben is az I. felvonás az, melyben **Hubay** „királyi élvezetet“ nyújt és ebben, a II. felvonáshoz viszonyítva, mely voltaképpen csak egy hatalmas fináléban való rekapitulálása, egységes érzelmi szférába gyűjtése a fodoros hangulatáradatnak, **Hubay**, hogy úgy mondjuk, önmagát, a zeneköltő a hegedűművészt mulja fölül, mert ugyanez a virtuóz legyen az a hang-

... Jókai Mór könyve*) e könyv, az „1848“ képes albuma, mely az ország java tehetségeinek segítségével készült, s amelyet úgy tekinthetünk mint a magyar irodalom ajándékát a nemzetnek és történelemnek.

Akaratlanul egy kép jut eszünkbe az ős magyar világból, amikor még a felkelő napot áldozattal fogadták ligetek, erdők árnyában, források, csermelyek tövében. Felgyúlt a sziklán az áldozat lángja, a táltosok ajkain felhangzott a himnusz, s átszállt a napra.

Ime most is kigyúlt az áldozattűz, a nemzeti lelkesedés tüze, a magyar irodalom sziklaoltárán im ott az áldozat; a honszerlem forrásának tövében áll ez a szikla, itne hangzik az ének is az ihletett ajkáról, — de vajjon átveszi-e még a nép az ősi dallamot?

Ugy látszik... igen. Ezt bizonyítja a lelkesedés, melylyel e nemzeti bibliát mindenütt fogadták. A kötetes kiadás még március 15-ére megjelent, most a füzetes kiadás is befejeződik, — készen van.

Ezerkétszáz képe a rövid, de tartalmas magyarázatokkal hű tükre a szabadságharcnak, s a szerkesztők nemcsak a közönségnek tettek nagy szívességet a munka kibocsátásával, de maradandó, hasznos és becses segédkönyvet nyújtottak a szaktudósoknak is. S valóban ősintén elmondhatjuk, hogy ime gazdag történelmi szak-

*) Ezernyolcszáznegyvennyolc. A magyar szabadságharc története 1848/49-ben. Ezerkétszáz képpel. Bárony István, Beöthy Zolt, H. Pulszky Polikszóna, Heller Henrik, Ignóty, Incegy László, Kazár Emil, Marezali Henrik, Mihalovics István, Mikszáth Kálmán, Sebők Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timár Szaniszló, Varga Ottó, Voniovich Géza közreműködésével szerkesztik Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor. Kiadja Révai testv. irod. int. r. t. Bpest. Váci u. 1.

szer minden fajtájában, aki a zeneköltő érzéseit, nemcsak megérteni, de átérzeni és színezni is tudja hűen, a legfinomabb árnyalatokig. — A szereplők, hogy csak a legfőbbeket említsük, **Tiszay** (Ferrari mester), **Hevesi** Janka (Giannina), **Kozma** (Sandro), **Sárközi** (Philippo), természetesen a jeles **Hubay** karnagy utmutatását követve, aki ma igen lelkesen dirigált (hja! **Hubay** is a **Hubay** fia!) egész könnyedséggel és biztossággal járták végig a kották utvesztőjét. **Karnagy**, zenekar és személyek hármasságára dícséretre méltók. A tetszés legzajosabban hangzott föl a **Giannina** Remény-dalára („Elhagyott a szelid remény“...) és a **Philippo** bánatos, méltó, lemondó dalára („Igaz barát nincs“...) ugyszintén a zenekar első primásának, **Eitler**nek siri esendben hallgatott hegedű-szólójára, melynek elhangzása tomboló tetszést támasztott. — Az operaelőadást megelőzte **Taylor** „Barátságból“ c. I. felv.-os vigjátéka **Csiky** G. kitűnő fordításában, melynek összevágó, kiválóan sikerült, pompásan szituált előadása **Gazdy** A.-t (Luci), **Mátrai** K.-t (Southdown Trotter), **Várhidy** R.-t (Cary), **Palágyi** L.-t (Meredith) és **Szepessi** G.-t (Benson) dícséri.

Vasárnap, máj. 15-én, **Géczy** István népszínműve, a „Geleji kis király“, nem nagy közönség előtt. — **Staud** Margit „Eszter“ szerepében a komoly drámai elemek hódított tetszetős fensőbbéget a tréfa fölött, — kár, hogy **Sarlay**, az ő szertelen mókáival, minden áron fölibe akart emelkedni a komolyság esztétikai hatásának, amivel erősen turbálta a részvétet, sőt az érdeklődést is a szép **Eszter** küzdelmes sorsa iránt. — Különbön pedig a fekete táblára kellene írni, hogy a rendezés igen laza volt és névszerint is oda kellene írni azokat, akik szerepeiket jól nem tudták. Kérjük is a direktor urat, hogy a főpróbákon legyen jelen s legyen az elejétől végig esupa szem, fül, figyelem, s ami fő: legyen kéréllhetetlen számonkérő, rendreutató. — **Sárközi** (Imre gazda) hőst erős drámai érzéssel és önmegtadadással mutatta be. — **Staud** Margitól ismételve is dícsérettel kell megemlékeznünk. Szívesen előszerjük, hogy az ábrázolás, a jellemfestés, élethűség dolgában szemléltetést nagy haladást tett. Kellemesen esendülő szép hangja is napról-napra behelgőbb.

Hétfőn, máj. 16-án, **Trilbik**, az aggszűzek, — a szezonban harmadszor. Közönség gyér, talán még a harmadrésznél is csekélyebb értékre devalvált számmal.

Kedden, máj. 17-én, **Gazdy** Arankának, a társulat egyik ékességének, közönségünk szeretettel becézett kedveltjének jutalomjátékául **Mariána** — óriási nagy közönség előtt. (A darab és az előadás méltatása tárcánkban — **Szerk.**)

Szerdán, május 18-án, **L'Arronge**-nak „Az én Lipótkám“ c. érzékeny életképe 6 szakaszban, közepes számu hallgatóság előtt — A darab nemes intenciója, t. i. megmutatása annak, hogy a szülei majomszeretet a gyermeki élet megrontója és bebizonyítása annak, hogy az emberi boldogságnak éltető eleme a munka, a munka és a munka: eszembe juttatta a középiskolák nevelő rendszerének azt a letűnt divatát,

irodalmunkban a hatalmas, mázsás történelmi művek között, ennek a kis, első sorban összefoglaló gyönyörködtető könyvnek megadatott hégzagot pótolni, hibákat helyreigazítani, tévedéseket felderíteni.

A könyv oly szükséges éke minden háznak, hogy mindjárt **Petőfi** és **Arany** költeményei után következnek. Magyar érzés, magyar tudás árad belőle, s belőle hangzik a honszerlem legtisztább dallama.

Az új 5 füzet, melyről még nem számoltunk be olvasóinknak, s melyekkel a vállalat befejeződik, a szabadságharc kihangzását: az emigrációt foglalja magában. Csupa Kossuth-kép, ugy, hogy külön összefüze ez az 5 füzet elmeletne Kossuth-albumnak. Temérdek képet találunk benne Kossuth ázsiai, amerikai útjából, — még az ő saját szavát is halljuk egy helyütt, — látjuk olaszországi lakását, az utcát, melyben sétálni szokott, utolsó arcképeit, a **Parlaghy** Vilma-féle nagy képét, s néhány eddig ismeretlen könyvomat. Látjuk öt utolsó sétája közben, amint egy gyorsfényképez véletlenül épp akkor megörökítette a via dei Millén; látjuk halottas ágyán a ravatalon. Ott van a sirja is. Ez a kötet utolsó képe. Méltán, mert ebben a sirban nyugszik a nagy kor szelleme, legnagyobb emléke, ez a sir a magyar nemzet ereklyetartója! — A füzethez **Marezali** Henriknek kitűnő összefoglalása csatlakozik még, s terjedelmes és pontos katalógus.

Ezzel be van fejezve a mű, a mai magyar irodalom és az 50 éves mult emlékkönyve.

Aldás íróira!

Aldás olvasóira!

amit érdemes lenne „közönségen“ föleleveníteni a serdülő nemzedék okulására, lelki épülésére, hogy t. i. „Az én Lipótkám“ fajta nemes irányzatu szindarabokkal „ex offo“ kellene megtraktálni az iskolák fiatalságát, a meghívott szülék jelenlétében, mint traktáltak a mult század végén s még e század elején is évtizedeken át a serdülő nemzedék erkölcsi szükségletének gondos egybefoglalásából állott „pásztorjátékok“-kal, meg az evvel rokon antik színpadi termékekkel. — **Tiszay** (Czveck Jenő cipész-mester) az ő egyetlen fiát majommódra szerető apát, amint kiabrandul az ő léhűtő „pasziójából“, s amint apai szívében az egyéni megigazulás jellemerővé, a munka rajongó szeretetével izmosul, művésziessé állította elénk, a drámai két főnem, a vig és szomorú elem finom átmeneteiből és vegyületből álló szerep pompás megjátszásával. — **Palágyi** (a Czveck Jenő Lipótkája) igen szintelenül mutatta be az élvhajászó léha kamaszt. — A munka apteozisa, a IV. felvonás zárójelenete, midőn a sorstól megeibált öreg Czveck, veje, **Erős** Rudolf (**Kozma**) előtt, akit midőn Czveck Klárka (**Gazdy** A.) kezét megkérte, iparos pimasz göggel vérgig sértett, megalázkodik: hatalmas tapsra ingerelte a hallgatóságot. Es ebben a szinte tomboló tapsban egy nagy vallo-más is foglaltatott; az t. i. hogy a **L'Arronge** emészteti, erkölcsnemesítő színművek operet-eszmörtéi ezek közönségünknek kívánatos „fogyasztási cikkek“ a szellemiekből.

Csütörtökön, máj. 19-én, a szegény **Kozma** István jutalomjátéka csütörtököt mondott, annyiból, hogy a szezonban most már harmadszor színre hozott „Talmi heregnő“-nek édes-keves közönsége volt. Ha már most figyelembe vesszük, hogy a jutalmazandó az est tiszta bevételének 10 (mondh tiz) procentjét kapja: őszintén sajnáljuk a jobb sorsra méltó jutalmazandót, hogy reménykedésének büdzséje passzive egy zéróval gyarapodott.

Pénteken, május 20-án, **A falu rossza**, eléggé telt ház előtt. — A szereplők kedvvel játszottak. **Boriskát**, a szenvedő szerelmes leányt, **Gazdy**, — **Bátki** Teresit, a fürgé eleven leányt, később menyecskét **Mátrai**né, — **Finum** Rózsit, a tüzről pattant, minden ízében kackiás menyecskét **Staud** Margit nagyon tetszetősen adták, az utóbbinak szép dalait megtapsolták, meg is újráták. **Göndör** Sándort **Sárközy** alakította s nagyon szépen is énekelt; ilyen jó talán még egy szerepében sem volt, bizonyos, hogy ő inkább népszínműben, mint operetben helyénvaló. **Gonosz** Pistát **Szepessy** alakította, mégpedig dícséretreméltóan. A **Lajos** szerepét **Kozma** nagyon jól adta. Ugy látszik hogy ő nemcsak szépen énekel, de ha ellemében van, könnyedén és jól is játszik. — **Nagy** Vilma, mint **Gonoszné**, kitűnő! **A Mátray** Cene cigányprimása non plus ultra! Szerepébe annyi eleveniséget, olyan pompás komikumot tudott önteni, hogy minden mozdulata egy-egy ok volt a kacagásra. — **Pásztor** (Feledi Gáspár) ma mutatkozott be először nagyobb szerepben. Minden kezdet nehéz! Szorgalommal, kitartással le fogja küzdeni a nehézségeket. A többiek kisebb szerepeikben jeleskedtek.

Szombaton, máj. 21-én, **Hevesi** Janka jutalomjátékául „A szultán“, **Verő** György remek zenéjű oper tétéje. — Erről, mint a többiekről is majd többet jövő számunkban.

a + b.

A bucsu-hét műsora: Ma, vasárnap „Az ezred trombitás“ énekes életkép, — hétfőn lezártított helyárrakkal, „A gyimesi vadvirág“, — kedden **Sarlay Kornél** jutalomjátékául „Arthur kalandjai“, bohózat, — szerdán **Mátrai Kálmán** jutalomjátékául „Az államtitkár ur“ vigjáték. — A jutalmazandókat még egyszer ajánljuk szives pártfogásba.

Különfélék.

— **Legkegyesebb adományok.** Öfelsége, kabinet irodája útján s főispánunk előterjesztésére, **Göjdi** János f.-olsvai tanitónak 15 ftnyi, — **Ozv.** Sárpatatagy **Lászlóné** a.-regmecsi, özv. **Zapotoczky** **Andrásné** zsbnai lakosoknak egyenként 15 ftnyi, — végre **Nagy** **József** b.-kereszturi lakosnak 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** **Margitai** **József** dr. ministeri titkár osztálytanácsossá neveztetett ki a pénzügyminisztériumban. Kinevezetésének híre élénk örömet ébresztett vármegyénk előkelő köreiben, hol a fiatal osztálytanácsos, csak pár évvel ezelőtt, még mint főispáni titkár általános közszeretettnek volt részese. Az új osztálytanácsos, ugy is mint igen tisztelt barátunk és a „Zemplén“-ben hű munkatársunk, fogadja kinevezetéséhez legőszintébb örömlök tolmácsolását és szerencsekívánatunkat! — **Wollenhoffer** **Emil**, ezredes, ezredparancsnok, f. hó 16-án, a honvéd-

legénység kiképzésének megvizsgálása céljából városunkban időzött. — *Szepessi Arnold* dr. városi orvos, tisztelt barátunk, a tisztviselői vizsgálatot, öt heti kurzus után, Kolozsváron jeles eredménnyel letéve, e hó 20-án hazaérkezett s félbeszakadt orvosi és hivatali kötelességeinek teljesítését folytatja. Gratulálunk!

— **Előléptetés.** *Hvozdivics Antal* kir. mérnök t. barátunk a IX. fokozat második osztályából annak első osztályába lépett elő. — Gratulálunk!

— **Aldozó csütörtök.** Szép és megható egyházi ünnepség volt áldozó csütörtökön a helybeli róm. kat. templomban. Mint minden évben, ezidén is vagy 40 kis leány járult az első áldozáshoz, fehér ruhában, fejükön fátlyal alatt koszorúval úgy mutattak mint az ártatlanság Hőféhérekét. Mise közben ft. *Katinszky Géza* plébános intezett hozzájuk szívhez szóló beszédet, mise alatt pedig, ami most történt először, a „Carolineum”-ba járó leány növendékek énekeltek, mégpedig gyönyörű harmóniában adták elő két hangon az „Ora pro nobis”-t. Bizony hálásak vagyunk ezért a szép intézkedésért az intézet ft. főnöknőjének. De köszönet érte a hívek nevében a t. nővéreknek is, kik fáradságot nem kímélve oly szépen és magasztosan tanították be a szebbnél szebb énekekre az intézeti növendékeket.

— **II. Rákózi Ferenc** fejedelemnek a körömi országgyűlésre történt bevonulását ábrázoló nagy történelmi festmény, melyről lapunk ma egy hetes számában részletesen írtunk, a vármegye székházának nagytermében tegnap d. u. helyére fölfüggesztették. Az előkelő művészettel koncepiált kép állandóan sok szemlélőt tart lekötve maga előtt, kik nem győzik eléggé magasztalni a festőművész esetjét, mely a képen erősen emlékeztet Munkácsy Mihálynak a *Hontoglás* képében megnyilatkozott zsenijére. — A kép, mint már tudják is, 11,000 koronába került s igazán remek. Ma egész nap megtekinthető és gyönyörködhetik benne a közönség.

— **Az időjárás** pár nap óta szinte kánikulai. A mindent bearanyozó májusi nap oly erővel tűz alá, hogy, mint tegnap délután is történt, a hőmérő kénesóját felkergeti Celsius létráján a 32. fokig. Ilyen heves érintésre még a flegmatikus akácfaiban is megpezdült a pompa érzete s rövid egy-két nap alatt, ugyszólván varázslatra, teljes virágdíszebe öltözött. — A gazdák eső után sóhajtoznak.

— **Tanügyi értesítés.** A s.-a.-ujhelyi róm. kat. főgimnáziumban a magánvizsgálatok f. é. június hó 7. és 8-án fognak megtartatni.

— **Nyári mulatság.** Az ujhelyi iparosok önképző egyesülete, mint azt már múlt számunkban is jeleztük, mához egy hétre, piros pünkösdi első napján délután a Torzsáson nyári mulatságot rendez. Ez a legelső mulatság a szabadban kétszázötven fős sikerű s felette látogatott is lesz. A mulatságnak különben szenzációja is van, s ez nem más, mint hogy a rendezőség a mulatságra a Lajos-Viktor főherceg nevét viselő 65. gyalogezred zenekarát nyerte meg. Arról is értesültünk, hogy közvetlen a mulatság előtt, a Széchenyi-téri parkban térzene lesz, innen történik a vigalmi bizottság kivonulása a Torzsásra, élén a katonazenekarral.

— **Parallel-osztály.** A tiszánenni ref. egyházkerületnek május 9—10 napjain Miskolcra tartott tavaszi közgyűlése elhatározta, hogy a sárospataki ref. főgimnáziumban a jövő iskolai év kezdetével a második parallel osztályt is megnyitja s e célból egy új rendes tanári állást létesít, melyet az őszi közgyűlésen fognak betölteni.

— **Főigazgatói látogatás.** *Géresi Kálmán* tankerületi főigazgató, mint miniszteri meghívott, f. hó 10—12 napjain látogatta meg a sárospataki ref. főgimnáziumot. Miután a tanítási menetét minden osztályban behatóan megvizsgálta, a tanárral együttesen tartott konferencián kijelentette, hogy az intézet szellemi állapotával, előhaladásával teljesen meg van elégedve, s a főgimnázium megfelel annak a színvonalnak, a melyet tudományos és pedagógiai tekintetben vele szemben jogosan felállíthatunk. Mint értesültünk magánbeszélgetés közben úgy nyilatkozott, hogy a sárospataki főgimnázium a tankerületébe eső (körülbelül 20) középiskola közt a legelső rangot foglalja el.

— **Esküvő.** *Krauze Béla*, s.-a.-ujhelyi dohánygyári tiszt, ma egy hete esküdt örök hűséget a premontréi templomban *Zsuzs Adolf* kisasszonynak. Az esketés szertartását a völgyény bátyja, ft. *Krauze Ervin* premontréi tanár végezte. Tartós boldogságot!

— **Kölcsonós üdvözlések.** A helybeli izraelita anyahitközség elöljárósága *Mezey Mór* dr. országos képviselőt a lelkesi kongruáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor tartott beszéde alkalmából meleg hangon üdvözölte. Üdvözlő iratában utalta arra, hogy e hitközség hozzá mint ujhelyihez közelebb állónak érzi magát és élénk örömmel s büszkeséggel látja őt, mint kiváló hazafit és a felekezeti ügyek lelkes előharcosát a közélet jelesei között. — *Mezey Mór* dr. erre

az üdvözlésre a következő köszönő levelet intézte a hitk. elöljáróságához:

„Budapest, 1898. május 16-án. Mélyen tisztelt Elöljáróság! Múlt hó 24-én kelt becses átiratokért fogadják mélyen érzett őszinte köszönetemet. Az a szoros kapcsolat, melyet felmenteni sziveskedtek, részemről az évek folyamán sem lett semivel sem lazább; és szülővárosom, valamint az ott székelő hitközség, melynek tanintézetében nyertem a legelső oktatást, érzéseimben mindig előkelő helyet fog elfoglalni. Annival többre becsülöm tehát, ha a közéletben kifejtett működésem önök helyesléssel találkozik. Teljes tisztelettel vagyok az igen tisztelt Elöljáróságnak kész szolgálja: *Mezey Mór*, s. k.

— **Nyári mulatság.** A s.-a.-ujhelyi izr. népkönyha egyesület ez évben is megtartja nyári mulatságát, még pedig az Abonyi-kertben, mely, értesülésünk szerint erre az alkalomra külön díszítéssel és villámos világitással lesz ellátva. Már az előző évről is kedves emlékü és fesztelennek ösmert mulatságra felhívjuk a mulatni vágyó t. közönség figyelmét. — A mulatságról szóló meghívók e napokban fognak szétküldetni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Balsorsom úgy hozá magával, hogy orvosi műtétnél kelle magomat alávetnem. Olvasván a lapokban *Bartha Gábor* dr. egyetemi tanár által szerencsésen végzett nagyobbszerű műtétről, Budapestre jövén, legelőbb is az ő tanácsát szándékozáim kikérni, és miután igen alaposan megvizsgált, annyira megnyeré bizalmamat, hogy többé más orvoshoz sem mentem, de őt a műtét mentül előbbi végrehajtására kértem fel. Kitézte a napot és helyet, a Bethlen-utcai kereskedelmi kórházat s a műtét — bár hosszabb időt vett igénybe — oly szerencsésen ment végbe, helyesebben mondva *Bartha Gábor* dr. tanár ur oly ügyesen, oly tökéletesen hajtá azt végre, hogy jobban már kívánni sem lehet és én immár a negyedik napon javulva, megerősödvé érzém magam, semmi láb nem jelentkezett, valamint más oly kellemetlen következtések sem, amelyek ilyen esetekben rendszerint beállni szoktak. Nem tagadhatom meg tehát magamtól az örömet, hogy ezt a nyilvánosság előtt is el ne ösmernem s hálás köszönetemet ne nyilvánítsam, amire ugyan a rendkívüli szerénységű *Bartha Gábor* dr. urnak semmi szüksége nincsen, mert hiszen minden embertől — aki előtt nevét említém — csak szépet, jót, dicséretet, magasztalót hallok, de hálás érzetem szolgálja és ösztönöz arra, hogy ezt nyilván is bevalljam — és ebben több velem egy időben itt levő társnőim is esatlakoznak hozzá, akik szinte felkértek, hogy ezt az ő nevükben is nyilvánítsam, — és szenvedő ember-társaimnak — akik esetleg műtéttel menthetők meg — tanácsoljam, hogy teljes bizalommal hozzá folyamódjanak. — Előismerésben azonban részesítenem kell *Boros Ernő* dr., *Horovitz Géza* dr. és *Közseg Miksa* dr. urakat, a fent tisztelt tanár segédeit, akik hozzá teljesen méltók s a kórház tisztelt gondnokát, akinek kezelése alatt a kórház a köztisztasági, közegészségi és minden egyéb kellékeknek tökéletesen megfelelő és mérsékelt árakkal igen jó elhelyezést és élelmi ellátást, teljes kiszolgálást nyújt, amiért a beteget nemcsak ápoló, de mindenben kiszolgáló apatéak is dicséretet érdemelnek; de minthogy a példabeszéd szerint „a király példája után igazodik a világ,” mindezen dicséret is az igazgató-főorvosra, *Bartha Gábor* dr. egyetemi tanárra veti a dicséretet; akiért soha meg nem szűnöm a Mindenhatóhoz buzgón imádkozni, hogy őt a szenvedő emberiség javára igen-igen sokáig éltesse. *Matolay Etelne*.

— **Halálozás.** Teljes részvétellel értesültünk, hogy özv. *Battha Pálné*, szül. *Galambos Gizella* urnő Mihályi községben folyó hó 17-én délután 1 órakor, életének 41. évében, hosszas szenvedés után, elhunyt. — A megboldogultak földi maradványait f. hó 19-én helyezték d. u. 4 órakor örök nyugalomra a ref. egyház szertartásai szerint Mihályiban. A sors csapásait hősi lélekkel türt urnő végtisztességének megadásáért számosan látogattak el tisztelői S.-A.-Uj-ból, mint a környékről is. Elhunyt fia *Battha Bálint* és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Áldás és béke drága hamvai felett!

— **Leesett álomban.** *Bodnár Pál*, a Magyar-Király szállónak egyik szolgálója, tegnapelőtt reggel, valószínű, hogy ittas állapotában, a hátulsó udvar jégveremének tetején elaludt. Nyugtalan álma lehetett a szegénynek, mert addig forgolódott, hogy a jégverem tetejéről, három méternyi magasságról, a Bercsényi-utca kövezetére zuhant. olyan szerencsétlenül, hogy eszméletlen állapotban szállították a kózkórházba. — Utólag értesültünk, hogy a szerencsétlenül járt agrárkódást kapott és annak következtén meghalt.

— **Elfogott tolvaj.** A Kazinczy-utcaán az elmúlt hetekben napirenden volt a tyuklopás. A rendőrség sokáig nem tudott a tolvaj nyomára jutni, míg végre a minap, R. udvarában tetten érték *Reiner Imréné* ide való elzúllott csavargó asszonyt, amint néhány esikével odébb

akart állani. Ez volt a tolvaj, akinek több rendbeli lopás terheli szennyes lelkét.

— **Osztályvizsgálatok.** A sárospataki ref. főgimnáziumban május 12—14 napjain tartattak meg a VIII. osztály vizsgálatát *Szinyei Gerzson* és *Bálint Dezső* igazgató-tanácsosok elnöklése alatt. Vizsgálatra állott 33 növendék; közülök sikerrel vizsgázott 32, osztályisméltésre utasított 1 növendék. Az előbbieket május 16—21 napjain irtak érettségi írásbeli dolgozatokat.

— **Tavaszi táncmulatság.** A sárospataki ev. ref. egyházi énekhar, június hó 5-én, Sárospatakon a „Kossuth-kert”-ben, az ev. ref. templom építési költségeinek fedezésére, jótékony célu zártkörű tavaszi táncmulatságot rendez.

— **Pünkösdi kirándulás.** A Kárpátgyesület Keleti Kárpátok osztályának kassai bizottsága pünkösdi vasárnapján N.-Szaláncazra és onnan az Izra-tóhoz kirándulást rendez. A résztvevők a pünkösdi vasárnap reggel 4 óra 45 percekor Kassáról induló vonattal N.-Szaláncazra utaznak, hol a várromot meglátogatják és szekereken az Izra-tóhoz indulnak. — A Sátoralja-Ujhelyen és Zemplénben lakó tagok ehhez a szép kiránduláshoz könnyen esatlakozhatnak, amennyiben reggel 7 óra 14 percekor Ujhelyből Kozmára utaznak és innen a már korábban rendelt kocsikra, a Torkos-pusztán át, az Izra-tóhoz mennek. Ellátásáról minden résztvevő maga tartozik gondoskodni. A kirándulásban résztvenni szándékozók forduljanak *Hornay Béla* dr. igen tisztelt tagtársunkhoz, akivel a szives közbenjárásra már felkértünk. Visszaérkezés a vasárnapi esteli vonattal (indul Kozmáról 6 óra 58 p.-kor) történik. *Siegmeth Károly*.

— **Vizsgálatok sorrendje.** A sárospataki áll. tanítóképzőben az 1897/98-ik tanév végén május 23-án lesz a IV. osztály vizsgálatát minden tantárgyból. 24-én d. e. a IV. osztály gyakorlati vizsgálatát, 24-én d. u., továbbá 25-én és 26-án írásbeli képesítő dolgozatok készítése. A képesítő vizsgálatok jun. 27—30 lesznek.

— **Az „amateur-kiállítás”** végrehajtó bizottsága Kassáról lapunk útján is tudatja, hogy a bejelentés határidejét május hó 25-ig (huszonötödikéig) kiterjesztette.

— **A felső-bereczkiek igazsága.** A már hamvaiból is kialudt szerencsétlen szocialista mozgalom idején történt, hogy a királyhoz a felső-bereczkiek kérvény küldtek, s abban elpanaszolták, hogy „nincs legelőjük, szántóföldjeikből a Tiszaszab. társulat kisajátított és emiatt nem élhetnek” stb. stb. — Így történt aztán, hogy a panasz megvizsgálására e hó 17-én *Rácz Kálmán* dr. királyi járásbíró Alsó-Bereczkiben megjelent, hogy a kérvényt annak idején aláírt feleket kihallgassa. Igazán, elborul a nemesen érző szív, látva, hogy a demagógia mit nem művelt! A felső-bereczkiek a Tiszaszab. társulat védőműveinél a esatornaépítéskor ezeket kerestek, mert a társulati vezetőség nekik erre alkalmat adott. Egész évszakokon át Alsó- és Felső-Bereczki, mikor másutt nem volt semmi kereset, szakadatlanul élvezte a társulat jótékonyágát. — A kisajátított területért a föld maximális árát fizették; volt nem egy aki napszámból a védekezés alkalmával egy évszakon át 2—300 frot keresett! *Rácz Kálmán* dr., kir. járásbíró, mélyére tekintett a dolognak és tapintatosan győzte meg a panaszosokat arról, hogy nincs igazságuk, hanem csak félre voltak vezetve, amit az illetők ott nyomban be is ösmertek; mert hiszen itt köztudomásu, hogy a kérvényezőök legszajásabbja a társulati védőművek felállításánál keresett összegből fizette ki többszáz forintra ment adósságát. — Gyönyörűség volt látni, hallani, amint a kir. jbiró tapintatos, gyöngéd, bánásmódja sziv-reható és észhezterítő okai előtt meghajoltak az emberek. *B. K.*

— **A lukai „fogvonás”.** *R. I.-né A.-Bereczkiben* keservesen panaszkodott boldognak, boldogtalannak, hogy az „ő drága jó urának” már egy hete se éjjele, se nappala, mert az odvas foga nem engedi egy „szempillanatnyira” sem nyugodni. Próbáltak minden javasolt orvosszert, a szülántejtől a bagóig, de biz’ az egyik sem segített. Kért hát kölcsön husz krajcárt s rávette R.-né szenvedő urat, hogy ballagjanak el Lukára *B. M.-hoz*, akinek nagy a hire egész Rigóországból, hogy milyen „remek fogvonó.” El is ballagtak hát Bereczkiből Lukára, szépen, esendesen. A „zoperáció” hamar ment mert, amint R.-né beszéli „szegény a bődülésnek még a felén sem vót, mikor a harapófogó közt már kint fityegett a gonosz esont.” R.-né, igaz, hogy husz krajcárt szánt a fogvonásért, de mivel nem soká tartott, hát csak tizet adott. — A felcsér koma nézi, forgatja a csekély keresetet, de azért nem szól semmit. Hazajövet R.-né elbeszélte, hogy biz’ ő azért nem fizetett többet, mert mikor a B. . . i bérese F.-Bereczkibe huzatta a fogát *Sz. kománál* „hát az tovább tartott”, mert mikor rá-tették a fájós fogra a vasat, oszt a gonosz esont nem akart kijönni, akkor kimentek a udvarra onnét le a kertajtájáig huzta, de biz’ a fájós fog még sem jött ki. Reggeltől dél felé járt már az idő, mégis eredménytelenül folyt a munka. A

Folytatás a II. mellékleten.

koma egyre vonszolta a Miskát, ordított mint a falu kormos bikája, szakadt róla a veríték is, de a fog még csak meg se mozdult. Utóljára is a kutágashoz kötötték, oszt négyen is tartották, úgy birták nagynehezen kirántani. — Nohát komámasszony, végezte a kimagyarázást R. I-né — azért a „huzásért már meg lehetett adni a koronát!“

Aki önmagát halálra ítélte. K.-Ráskáról írják nekünk: Özvegy Csörgő Jánosné, kis-ráskai lakos, hogy-hogy, nem boldog állapotba esett, amiről már az egész falu kezdett suttogni. A nem épen kellemes hír addig esőregezzett, míg a ballépést tett asszony füléhez is eljutott. Hogy a hírt meghazudtolja f. hó 6-ról 7-ére menő éjjel segített is az állapotán s másnap, szombaton, már megkönnyebbedve ott sürgött-forgott a zsidó koresmáros udvarán és a koresmában kiszolgált egész nap. Amde a falu nyelve most még jobban kelepelt, amire az érdekes özvegy feltette magában, hogy az egész falut porbe fogja becsületért. És oly vakmerőséggel, hogy a körorvoshoz elment magát megvizsgáltatni, hogy így azután özvegyi ártatlanságáról szóló bizonyítvánnyal a kezében folyamodhasson becsületért megoltalmazásért a bírósághoz. Amde az orvos magzatelhajtást konstatait. Nagy Árpád, málezi esendőrőrmester késedelem nélkül megindította a nyomozást. A kétségbeesett asszony most megrettenve, a nyomozás során magához vette negyedfél éves, Julis nevű néma kis leányát és vele együtt a Laborez folyóba vetette magát. Az önmaga fölött itélte magát és ártatlan gyermekét halálra ítélte anyát a hullámokból kimentették. A vizsgálat folyamán özv. Csörgőné mindent beismert. — Most a nagy-mihályi járásbíróság börtönében várja büntetését.

Kanalas orvosság. Az állatorvos a b...-i bíró bornyának kanalas orvosságot rendelt és utasításba adta, hogy 2 óránként egy evőkanállal adjanak be neki. Bólintottak, hogy tudomásul van véve a dolog. Az orvos elutazott. Miután pedig az ápolás a községi csordás szakmájába vágó dolog, neki adták ki az orvosságot, erősen lelkére kötvén az orvosi utasítást. Végre is hajtotta ő kelme és pedig szó szerint, mert társával lefoglalták a bornyut és az orvosságot kanalastul együtt a torkába nyomták. Mi természetesebb, mint az, hogy a szegény állat rövid szenvedés után megszűnt legelni, miután a jókora fakanál a torkon át egészen a szivig és tüdőig hatott, és mint konstataiták, ez okozta az eldöglést. A két csordás nagy sokára kisütötte, hogy az állatorvos ur rossz „receficét“ irt, tehát attól döglött meg a szegény bornyu.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstaforradultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárjai Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragszandó — 1.

Irodalom.

Magyar Kritika A **Benedek Elek** szerkesztésében megjelenő kritikai folyóirat 14. száma ismét gazdag tartalommal jelent meg. Vezérecikke (Fordított tudomány) az akadémiák könyvkiadó vállalata ellen kel ki, hogy csupa fordított munkát nyújt előfizetőinek. Azután beható bírálatot közöl ez a szám is több könyvről és műről. Végül: Irodalmi hírek, folyóiratok szemléje és a megjelent könyvek jegyzéke. A „Magyar Kritika“ előfizetése egész évre 5 ft. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Wesselényi-utca 31.

Prévost „Juliette házassága“ egy telivér párisi leánykának szívvilágát tárja az olvasó elé a menyegzőjét követően megelőző időben a tapasztalatait, melyeket a házasság első heteiben szerez. Marcel Prévost, a „Félszűzek“ világhírű szerzője, e regényben ujjal fényes bizonyítékát adja annak, hogy a modern francia irodalomban alig van a nő léleknek mélyebb ismerője s finomabb elemzője, mint ő. Juliette házassága bepillantást enged a fiatal leányok szívének legrejtettebb titkaiba s mindvégig érdekes mese keretében mutatja, milyen furesán naiv fogalma van a szerelem és házasság misztériumairól. A művelt magyar közönség előreláthatóan ugyanazon nagy érdeklődéssel fogadja majd „Juliette házasságát“, mint annak idején a „Félszűzek“-et, mely Prévost-t nálunk oly példátlanul népszerűvé tette. A francia eredetűnek teljes magyar fordítását Rózsa Géza dr. végezte zamatos magyarsággal. A művészi kivitelű címlappal ellátott könyv Sachs és Pollák könyvkiadásában (Budapest, Andrassy-ut 37. sz.) jelent meg és minden hazai könyvkereskedésben 50 kr. bolti áron kapható.

A „**Vasárnapi Ujság**“ május 15-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Nansen Frithjof, (Nansen és neje arcképeivel és képekkel Nansen sarkvidéki utazásáról). — Költemények: „Nansen“ Endrődi Sándortól; „Tévesztett utak“ Pap Kálmántól. — Regénytár: „Dáma.“ Történelmi körkép, írta Bakcsay Sándor (Kinnach László rajzaival). — „A francia zászló“ Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációjával). — „Damjanichról.“ — „Spanyol uralom a Filippin-szigeteken“ (képekkel). — „A cavitei tengeri ütközet, (képekkel). — „Két tengernagy“ (Dewey amerikai és Montojo spanyol tengernagy arcképeivel). — „Jelenetek az Egyesült-Államok kongresszusából“ (képekkel). — „A spanyol országgyűlés megnyitása“ (képekkel). — „A Magyar Tudományos Akadémia közlése.“ — „Ütközetre készülés a hadihajón“ (képekkel).

— „Elsüllyedő ágyúk a new-yorki erősségekben“ (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „**Vasárnapi Ujság**“ előfizetése negyedévre 2 ft., a „**Politika Ujdonságok**“-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „**Képes Néplap**“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 ft 20 kr.

A „**Zenélő Magyarország**“ zongora-, hegedű-, zene-műfolyó-irat épp most megjelent X. füzeté tartalmazza a következő zenemű-ujdonságokat. I. „Könnyű a legénynek“ és „Kütyüldt a hajnal pírja“ 2 új magyar dalokat. II. Grieg Edward „Anitra tánc“ (A „Peer Gynt suite“ ciklusból). III. Heidelberg A „Mignonette“ Polka-mazurkáját. IV. Busul a lengyel. Lengyel himnusz „Greizinger Iván átiratában szöveggel. Minden zongorázó és hegedűzőknek kiváló fontossággal bíró olesó zenemű-folyóirat havonta kétszer megjelenő mindenkor 10—10 oldal zenét tartalmazó füzetet a legújabb és legjobb választékát hozza a modern és aktuális magyar dal-, műdal-szalón, — tánczene kuplák s hegedű darab újdonságokból: Hat füzetre egy negyedévre 60 oldal zeneműre 1 ft. az előfizetés. Előfizetheti a „**Zenélő Magyarország**“ kiadóhivatalában Bpest, VI. Csengety-utca 62/a honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

KÖZÉLET.

A király-helmeczi hangverseny.

Az u. n. paraszt-szocializmus ellensúlyozására, általában pedig a nép körében mindjobban hanyatló vallási és erkölcsi érzék visszaállítására és ápolására előjából Bodroghözön a hölgyközönség részéről az e hó 6-án tartott értekezlettel tényleg megindított társadalmi mozgalom **második jelenete** játszódott le e hó 18-án a Király-Helmecen rendezett hangversenyyel.

Körülbelül 100 főnyi közönség sereglett össze Bodroghöz, Sátoralja-Ujhely és messzebb vidékről is a kaszinó helyiségeiben s csupán azon mult, hogy a hallgatóság megkétszereződjék, mert a nagy teremnek aránylag szűk volta miatt több belépőjegy már nem volt kiadható.

A hangverseny Mendelssohn Athalia indulójával vette kezdetét két zongorára és harmoniumra átírva. Kifogástalan pontossággal játszották el azt Szkiecsák Istvánné, Marossy Irén és Mailáth József gróf.

Ezután Szmrecsányi Béla dr. adta elő hegedűn Szmrecsányi Jánosné zongora kísérete mellett, Ch. Dancla „Resignation“ című darabját nyugodtan, elegánsan és eszesen.

A Lully, Weber, Pergolese, Handel, Kienze, Goltschmidt féle dalokat Pallavicini Edéné ögrófné énekelte Mailáth Józsefné grófné zongora kísérete mellett. — A rendkívül tiszta, mesteri előadás mély hatást gyakorolt a közönségre, felemelte azt a klasszikus zene birodalmába, a hol nem a külső díszítés és ragyogás, hanem a valódi belső érték gyakorol maradandó behatást és örökké szép marad.

Es amikor felemelkedtünk a műsorozat fénypontjára, akkor ott kell még maradnunk, amidőn Reinhard A. triójára emlékszünk vissza, melyet gondonkán, harmoniumon és zongorán Szeretin Hugó, Mailáth József gróf és Mailáth Józsefné grófné adtak elő. Ki tudná megmondani, hogy melyik szárnyalta túl a másikat, a dalok-e vagy a trió? Mindkettő tökéletes volt, úgy mint a maguk nemében Rafael és Michel Angelo alkotásai.

Szép volt Reinecke K. előjátéka „Manfred“ operából hegedű, gordonka, harmonium és zongorára; előadták Rácz Kálmán dr., Szeretin Hugó, Mailáth József gróf és Mailáth Józsefné grófné.

A komoly klasszikus előadások között üdítő hatást gyakoroltak Isépy Zoltán kitünő humorral, nagy könnyedséggel s otthonossággal előadott élvezetes monologja és a közkedveltségű magyar darabok.

Szmrecsányi Béla dr. pompásan hegedült és Kossuth Lajosné igazán magyar stílusban kitünően játszotta a dalokat zongorán vonós kísérettel, dus tapsokat kiérdemelve és aratva.

A hegedű, zongora, harmonium és gordonkán eljátszott népdalok (Rácz Kálmán dr., Vécsey Sándor br., Mailáth József gr. és Szeretin Hugó) felvillanyozták az egész közönséget és megmutatták, hogy a klasszikus világ szívesen elfogadja a magyar zenét társaskörébe, különösen a mikor avatott kezek veszik át az interpretációt és egészen ötlesterzű improvizált játékkal megnevesítik a magyar nemzetnek ezt a speciális kincsét.

A közönség nagy része reggelig tartott táncfal fejezte be a sokáig emlékezetessé maradó napot, melyen Bodroghöz székhelyére oly szép és előkelő társaságot hozott össze az élvezetes műsor és a nemes mozgalom iránt való érdeklődés, hogy az a legnagyobb megyei székhelynek is dicsére vált volna.

A jelen voltak közül következőket sikerült feljegyezni:

Ambrózy Nándor ügyvéd, s leánya S.-A.-Ujhely, **Aczél Izidor** s neje Kir.-Helmecz, **Alter Sándor** Debreczen, **Adriányi Gyula** Uj-

hely, **Almássy Tasziló** gr. és leánya **Zsadány** (Hemesm.)

Berzeviczy Béla, **Böleskey Béla** s neje, **Báthy** **Gedeon** s neje **Battyán**, **Bodnár Péter** s neje **Helmecz**, özv. **Bányay Albertné** s leánya **Helmecz**, **Bencsik István** és leányai **Rad**, **Boross Rezső**, **Miskolez**, **Berehtold Kázmér** gr. **N.-Kázmér**, **Bárczy Balázs** Páczin, **Broczky** huszárhadnagy Nyiregyháza.

Özv. **Czapáryné** **Perbenyik**, **Czéklassy Sándor** s neje **Helmecz**, **Czigányi Géza** s neje **Bély**, **Czibur László** őrnagy s neje **Ujhely**, **Czehlár** **János** s neje **Karesa**, **Csiba György** s neje **Kaponya**.

Dauscher Miklós főmérnök s neje **S.-A.-Ujhely**, **Damjanovics Agoston** s neje **B.-Szerdahely**, **Danes György** **Helmecz**, **Diószeghy Pál** s neje **Órhegy**, **Dombay Kálmán** **Szentes**, **Dudinszky Tivadar** **Dámócz**.

Elek Lajos **Helmecz**, **Évva Anna** **Leányvár**, **Egry Elek** **Helmecz**, **Eiszelt Vince** s neje **Riese**.

Farkas Róbert dr. **Lelesz**, **Fráter Zsigmond** **Helmecz**, **Füzesséry Ella** **Füzessér**, **Fuchs** **Sándor** **Helmecz**, **Fuchs Emil** **Helmecz**, **Fuchs Pál** **Helmecz**, **Füzesséry Gyuláné** **B.-Szerdahely**, **Frieder Zsigmond** dr. s neje **Helmecz**, **Fésűs** **Lajos** **M.-Kaszony**, **Fuchs Vilmos** **N.-Tárkány**, **Futó Jánosné** **B.-Vécs**, **Fischer Lajos** br. **Helmecz**, **Fiáth Béla** br. huszár-hadnagy Nyiregyháza.

Gonda Béla s neje **Bély**, **Galambos Ödön** s neje **Czigánd**, **Görgey Béla** kir. közjegyző s neje **Ujhely**, **Galambos János** **Helmecz**, **Guthy** **József** s neje **Perbenyik**, **Guttman Mór** s neje **Luka**, **Geőcze Örzse** **Lelesz**, **Gorecy gróf** huszár-főhadnagy Nyiregyháza.

Hammersberg **Jenőné** s leánya **Budapest**, **Hatvany Gizike** **Ladmocz**, **Hlavathy József** fő-ügyész-helyettes **Ujhely**, **Hideghkövy Elek**, neje s leánya **Agárd**.

Isépy Géza **M.-Izsóp**, **Isépy István** ügyvédő és neje **Ujhely**, **Isépy Zoltán** **Helmecz**.

Kiss József káplán **Perbenyik**, **Kantha Vilmos** s neje **Láca**, **Keresztury József** **N.-Géres**, **Korehma Menyhértné** s leányai **Agárd**, **Kossuth** **Lajos** s neje **B.-Szög**, **Kemechey Bertalan** s neje **Helmecz**, **Kiss Károly**, neje s leánya **Bély**, **Klimó** **Sándor** **Helmecz**, **Klein Etelka** **Besztercebánya**, özv. **Kolos Gyuláné** és leánya **Kolos Emma** **Kassa**, **Karg Lujza** baronesse **Bély**, **Kátai Mór** **Beeskod**.

Lahoecsinszki Adolf plébános **N.-Tárkány**, **Lónyay Menyhért** gr. és neje **Bátyu**, **Lacsnyi** **Lajos** s neje **Lelesz**, **Leskó Endre** **Viktor-tanya**, **Lichtmann dr.** **Kis-Várda**.

Mailáth József gróf és neje **Perbenyik**, **Mincsik Irma** **Perbenyik**, **Mezey Jenő** s neje **N.-Géres**, özv. **Mátrayné** **Battyán**, **Mattyasovszky** **Kálmán** tvszéki bíró, neje s leánya **Ujhely**, **Miskolezy József** s neje **K.-Géres**, **Melles Emil** s neje **Dobra**, **Moók Ferenc** s neje **Vajdacska**, **Meisels dr.-né** **Beregszász**, **Murin Mihály** s neje **N.-Kövesd**, **Marossy Antal** dr. s neje **Helmecz**, **Mátray N. Ujhely**, **Miskolezy** **Endre** **Szentes**, **Molnár honv. tiszt** **Ujhely**, **Molnár János** főbíró **Sárospatak**.

Nádlér Milka **Helmecz**, **Neufeld Emil** **Ág-Csernő**, **Némethy János** s neje **Helmecz**.

Oláh Ignác s neje **Helmecz**, **Pallavicini** **Edéné** ögrófné **Budapest**.

Pál Lajos s leányai **Helmecz**, **Pauliczky** **Ferenc** s neje **Helmecz**, **Perlstein Károly** s neje **K.-Géres**, **Palsak Géza**, **Pilissy Béla** s neje **N.-Géres**, **Plander Kálmán**, **Palkovich Pál** huszárkapitány Nyiregyháza, **Paxy** huszár-hadnagy Nyiregyháza.

Rácz Kálmán dr. s neje **Helmecz**, **Rátz** **Józsefné** **Bély**, **Rátz Gyuláné** **N.-Halász**, **Révy** **Géza** **Viktor** s neje **Helmecz**, **Révy Tilda** **Helmecz**, **Riszdorfer József** **Viss**, **Rosenthal Gyula**.

Özv. **Sennyey Pálné** báróné, **Sennyey Béla** br. és neje, **Sennyey Mária** báróné, **Sóhajda** **János**, neje s leányai **Helmecz**, **Somogyi Gerő** plébános **Helmecz**, **Schusztar György** s neje **Helmecz**, **Seyfried József** tvszéki elnök **Ujhely**, **Sere** **János** s neje **Czigánd**.

Szépikuthy Ede **Karád**, **Szilágyi Bertalan** **Kenézlő**, **Szepessy Kálmán** főhadnagy s neje **Ujhely**, **Szakraida János**, neje s anyósa **Fejszéstanya**, **Szmrecsányi János**, neje s leánya **Véke**, **Szmrecsányi Béla** dr. és **Szmrecsányi István** huszár-főhadnagy (Budapest), **Szeghy Agoston** s neje **Helmecz**, **Szentmihályi Bertalan** s neje **Helmecz**, **Szeretin** **Hugó** **Helmecz**, **Szemere Dezső** **Helmecz**, **Szabó** **Lajos**, neje s leánya **B.-Szerdahely**, **Szkiecsák** **István** neje s leánya **Helmecz**, **Szidon Antal** honv. tiszt **Ujhely**, **Szirmay György** gróf **Szerecs**.

Tomesányi Gizi **Ujhely**.

Özv. **Ullrich Vilmosné**.

Voronyák Lajos s neje **Perbenyik**, **Vicz-** **mándy Ödön**, neje s leánya **Butka**.

Wieland Lajos tvszéki bíró és neje **Ujhely**, **Wischn József** s neje **Bély**, **Weinberger József**

dr. s neje Helmezz, Weltmann Samu Bpest, Waldbott Frigyes br. és családja Tolcsva, Vécsy Sándor br., Vécsy Béla br. és neje.

Zachár Ferenc s neje Helmezz, Zinner Adolfné Ujhely, Zinner Mór s neje Helmezz, Zinner Géza s neje Helmezz.

Bodrogköz, ha az érdeklődés így tart s van rá remény, hogy még jobban fokozódni fog — nemcsak egy nagy, minden jóért és szépért rajongó társaság gyülekező helye lesz, de ha a megkezdett aktív feltételei is így sikerülnek: első helyen leend az ország azon vidékei közt, hol a társadalmi tevékenység az általános boldogulás eszméit és eszközeit eredményre fogja a megtévedett nép között elhínteni s érvényre juttatni.

Ily nagy erkölcsi siker mellett az anyagi eredmény is karöltve járt, mennyiben a hangverseny nyers jövedelme eddig 1044 ft 50 kr azaz ezernyvennégy ft és ötven krt tesz ki, ami a nemes éll iránt tanúsított nagy érdeklődésnek rendkívül szép bizonyítéka.

Hogy a tiszta jövedelem fokoztassék a rendező-bizottság különös óhaj s kölcsönös megállapodás folytán még attól a lovagias élvezettől is elesett, hogy a közreműködő hölgyeknek csokrokat adhasson át: annál kellemesebb benyomást tett azután az utólagosan kitudódott rendkívüli figyelem, hogy Ambrózy Nándorné, Mailáth József grófnét egy csokorral tüntette ki, melyet a grófnénak Révy Géza Victor rendező bizottsági tag nyújtott át.

A Bodrogköz társadalmi mozgalmának kezdeményezői és vezetői jóleső érzéssel szemlélhetik a kezdet elején is így mutatkozó rendkívüli erkölcsi és anyagi eredményt, mert áldást hozó munkálkodásukhoz az alap íme meg van.

Ma a Bodrogköz népe látszólag nyugodt s talán ki is ábrándult a Várkonyi-féle tévtanokból, de azokkal rövid idő alatt s hirtelen annyira megmetyelete lelkületét, hogy első sorban azt kell megtisztítani, s e célt eskis viszonylag jó tanok terjesztése s ösmertetése, egyszóval népies könyvtárak felállítása által lehet eszközölni.

A máig elért anyagi siker aránylag sokkal kisebb, semhogy a többi orvoslasi mód s különösen a többek által hangoztatott anyagi segélyezés alkalmazásba vételére gondolni lehetne, annál kevésbbé, mert a nagyon csekély mértékben s kisebb körben s épen most az elégedetlenség közvetlen lezajlása után alkalmazott segélyezés sokaknál még zugolódásra s azon hiedelem tárgyalására is adna alkalmat, mintha az értelmiség a fékevesztett népet megvesztegetni szándékoznék s ilyes érület felidézése már esirájában elrontaná a társadalmi mozgalom minden befolyását.

A komtemplált mozgalom érvényesítésénél az adott viszonyoknak megfelelőleg programszerűleg szükséges eljárni s tekintettel arra a körülményre, hogy az itt lezajlott szociális mozgalom azért öltött veszedelmesebb s általánosabb jellegűt, mert a módosabb földművesek vitték benne a vezérszerepet s fel kell tennünk, hogy ezt csak tudatlanságból cselekedték meg: ezt az elemet kell első sorban a nemesebb eszmék táborába visszahódítani s őket a lelket rontó s erkölestelenítő olvasmányoktól — minő volt a Várkonyi lapja is, elvonni.

Miután pedig Bodrogköz értelmisége most már a jó célok érdekében való szoros szervezkedés biztos útján van s a nőegyesület megalakítása által működésükörébe fog vonni minden eszközt, mely társadalmi bajok orvoslására alkalmas, nem lehet kétség az iránt, hogy a nyomor lehető enyhítését is alkalomadtán elő ne mozdítsa; el nem mellőzhető azonban már itt annak hangsúlyozása, hogy a valódi cél csak akkor lesz elérve, ha a segélyezés annak idején a tényleges szükségnek megfelelő cikkekben és készpénzben fog kiszolgáltatni, mert ez utóbbi, rendeltetésének esetleg nem megfelelő módon használtván fel, vagy koresmába vitetvén, a szükség enyhítése illuzióriussá válnék.

Ideiglenes beszámolás

a Bodrogköz községekben létesítendő népkönyvtárak alaptökéje javára Király-Helmezzen f. é. május hó 18-án rendezett hangverseny nyers jövedelméről, amely máig kitesz 1044 ft 50 krt; ez összegbe felülfizettek:

50—50 ftot: Özv. Sennyey Pálné báróné, Windischgrätz Lajos hg. és neje, Waldbott Frigyes br., Mailáth József gr., Dessewffy Dénes, Alajos, Béla és Marianna gr., 44 ftot: Sennyey Béla br., 30 ftot: Vécsy Sándor br., 21 ftot: Almássy Tassiló gr., 20—20 ftot: Özv. Forgách Sándorné grófné, Bombelles Lajosné grófné. 18—18 ftot: Pallavicini Edéné grófné, Szirmay György gr., 16 ftot: Vécsy Béla br., 10—10 ftot: Sennyey Géza br. és neje, Forgách László gr. és neje, Dókus Gyula. 8—8 ftot: Sennyey Mária br., Berchtold Kázmér gr., 6—6 ftot:

Lónyay Menyhért gr. és neje, Guttmann Mór, Szkiacsák István. 5—5 ftot: Delej Lajos, Mátray Ede, Arki Akos, Kún Frigyes, Szerviczky Odön, Diószeghy Pál. 3—3 ftot: Szeretin Hugó, Lahoicsinszki Adolf, Rosenthal Gyula, Benesik István. 2—2 ftot: Fuchs Vilmos, Plauder Kálmán, Marossy Antal dr., Roth Adolf, Révy Géza Viktor, Futó Jánosné és Magyar Lászlóné. 1—1 ftot: Schusztter Ferenc, Mezey Jenő, Szepessy Ede, Báthy Gedeon, Czéklassy Sándor, Szeghy Agoston, Perlstein Károly, Neufeld Emil, Egry Elek, Dóbbé Bertalan, Boros N., Frieder Zsigmond dr., Weinberger József dr., Kantha Vilmosné, Löcherer Lőrinc dr., Bárczy Balázs, Berzeviczy Béla, Pilissy Béla, Zinner Adolfné. 50 krt: Bölskevy Béláné. Összesen: 574 ft 50 krt.

A végleges leszámolás, miután még mindig van kilátás felülfizetésekre, a jövő számban fog közzététetni.

Gróf Mailáth Józsefné.

Szkiacsák István, rendező bizottsági tag mint pénztárkezelő.

Ez alkalommal el nem mulaszthatom, hogy a nagy közönségnek a nemes cél iránt tanúsított érdeklődése és áldozatkészségeért, valamint az egész hangverseny tartama alatt való lekötözött figyelméért s a rendező-bizottság tagjainak buzgó közreműködéséért szívem mélyéből jóvő köszönetemet ne nyilvánítsam.

Perbenyik, 1898. május 20.

Gróf Mailáth Józsefné.

Főtisztelendő Somogyi Gerő plébános urnak

a jótékonycélu bálók rendezőjének.

Jó Főurunk magába, azt gondolja: Hogy Helmezzen toronyóra jó volna. Eszébe jut, hogy egy szép bált rendezzen Az órára, hogy egy kis pénzt szerezzen.

Meg is jelent a szép díszes Meghívó, Lett is egy vig, egy nagyszerű darúdó A sok táncost mind meghívta a Four, Sikerüljön, rezgő, csárdás és mazur.

Elmult sok év, a bál mindég megújult Mi plébános tervével nem boldogult, A szép bált, bár fáradsággal rendezte Az úri nép — már azt csak kinevette.

Volt sok beszéd, volt elég sok rágalom Mi-mit mondtak, én bizony már nem tudom, Sokszor mondták, hogy Helmezzen hiába Nem fog útni óra fenn a toronyba.

A bál kiment egészen a divatból Uri ember arra többé nem táncol, De azt soha senki meg nem kérdezte: Az óráért mennyi pénz kell? bejött-e?

Helmezzen hát megessét már a csoda Tegnapi reggel nyolcat ütött az óra, Megérkezett valahára mihozánk, Most látjuk, hogy nem hiába táncolánk.

Hogy haladjunk, áldozunk hát szívesen A közjóért tartunk össze közösen, Ne hallgassunk mindég csak a rozsz szóra Most is látjuk: hányat ütött az óra.

Ennyi baj közt nem esüggedt el mindazért Köszöntsük hát mint egy fardat jó vezért, S adja tudtal az az óra minekünk, Hogy a jóért soha el nem esüggedünk.

Éltesse hát a jó Isten — Papunkat, Egyengesse minden jóért utunkat, Rendezzen még a közjóért sok estélyt Hogy még sokszor táncolhassunk a jóért.

(K.-Helmezz, 1898. máj. 13-án.)

Schusztter Györgyné.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyező-pénztár máj. hó 15-én igazgatósági ülést tartott, amelyen az elnök jelen nem létében Adám Antal alelnök elnökölt. Az ülésen egy a vidék, valamint a központi igazgatósági tagok szép számmal jelentek meg. Tárgyalás alá került, egyebek során, az elnök lemondása, melyet az igazgatóság el nem fogadott s a gyűlés átiratban felkérni határozta Rooz Adolfot az elnöki tisztség tovább viselésére.

TANÜGY.

Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.A.-Ujhelybe küldendők.

Kartársaimhoz.

Munkálkodás: ez az élet — Ez hoz áldást s békességet!

A tapasztalat bizonyítja, hogy mindenki örömet talál az őt megillető munkában. A társas munka pedig olyan, mint az a játék, mely a testet edzi s a lelket soha ki nem apadó jó kedélyben tartja. Mi a munka? A munka az ember földi rendeltetése, az érdemszerzésnek

eszköze, az erények gyakorlásának pályatere, becsületes lelkeknek éltető eleme. A munka kijut a tanítónak is, kijut ez neki mindig. Munka nélkül senki sem érhet el eredményeket, főleg napjainkban, midőn a tanítók felé ezerféle követelés fordul. Csak azon tanító mondhatja, hogy betöltötte feladatát, ki lelkiismeretesen felhasználja az időt, ki tanulónak javára semmit el nem mulaszt abból, mit e célra meg tenni tehetőségében áll, ki az idő haladását figyelembe veszi, ki az akadályoktól meg nem retten, ki kartársainak tapasztalatát saját tapasztalataival egybevetve, a nevelés és tanítás dolgáiban folyton tanulni akar. A mindennapi életben azonban tapasztaljuk azt is, hogy egyeseknek a nagyobb munka végzetése — míg több munkáskéznek alig válik észrevehetővé.

Midőn Alsó-Zemplén tanító-köre az elnöki szék tisztségébe helyezett, egyuttal terheket is rakott vállaimra, amelyeket nemes ambícióval ugyan, de még is azon reményben vállaltam el, hogy körünk felvirágoztatása s édes mindnyájunk jólétének előmozdítása céljából kedves kartársaim és barátaim annyira fognak támogatni, hogy tisztségemnek becsületesen megfelelhessenek. A jóra való nemzet — napszámosságának öröme csak akkor lehet valódi, ha az az öröm nem egytől, de a társaságtól ered.

Minthogy a mi életünk egymásért és másokért van, rendeltetésünk a közös munkásság. Miért is azon hivatalos kérésrel fordulok kedves kartársaimhoz, különösen megyénk első körének minden egyes tagjához, hogy a halot-taiból új életre feltámasztott tanító-egyesületnek felvirágoztatására, testületünk becsületére és igazi munkásságunk bemutatására, szíveskedjenek a f. évi március hó 9-én tartott kör-gyűlésen kitűzött alábbi tetteket minél többen kidolgozni s azt pedig, hogy ki-ki, melyik tételre vállalkozik, f. évi június elsejéig velem tudatni méltóztatssék.

Tételek: 1. Mit tegyen a tanító a névmagyarosítás érdekében.

2. Az ember szeretetre való nevelés, a felekezetek közt való béke ápolása.

3. A fali olvasó-tábla használatának előnyei és hátrányai; van-e egyáltalában szükség fali olvasó-táblákra.

4. Az alapszabályok 2. §. 4. pontja szerint egyesületünk — „körönkint dalegyesületeket alakít” — miként volna ez foganatosítható?

5. Az 1868. évi XXXVIII. t.-e. revíziója. Ügybuzgóságukat kérve, vagyok: Szerencs, 1898. évi május hó 19-én

kartársi szeretettel:
Lintz Géza tanító,
mint az alsó-kör elnöke.

Zemplén-vármegyei Tanítók Haza.

Irta: Berecz Károly.

I. Hogy tanultunk akkor?...

(Folyt. és vége.)

A magyar nőkről írta. Tehát költő: gondoltam s magasan szárnyal! Megszállt az ihlet, de Pegázosom zabozatlan élte végöráit. Ki ő vajjon s merre van hazája? Idővel tudtam meg, hogy Szabó Endre, ma egyik első rangú költője a hazának. Pajzán kobzát az „Ústökös”-ben, mint annak szerkesztője, pengeti; a „Zemplén”-ben munkatársunk és amire rendkívül büszke vagyok, mint egy szegény, zempléni tanító fiából emelkedett irodalmi, országos férfiuva.

De ezen nemtöm — meteor módjára — hirtelen eltűnt. Költői szokás. Utóljára Borsiban, a Rákóczi-emléktábla leleplezési ünnepén járt erre.

Félig árván én is elszöktem a három zsemlés kosztról.

Megirtam b. e. atyámnak, hogy éhen halok. Ő elébb megdorgált, hogy a konviktus minék hagytam ott, azután bejött; egy szekér gabonát hozott. Oda adott egy fazekashoz kosztra. Ott a kenyéret mindig lopva ettem. A nagyszámú familia nyilvánosan segített enni. Mikor — hamar — elfogyott a kenyér, elkergetett a fazekas. Apám többé nem segített, hanem: elnevezett a bibliai tékozló fiúnak.

Tinódi Sebestyén módjára, itt-ott szavalva és szavaltatva „Konviktus életem” című rigmusomat tengettem életem; így juték a Gortvay-féle udvarba. Itt köszöntött be életemnek árkádiai fénykora.

Iskolatársam, pajtásom egy abauj-megyei e...i nagybirtokos, ezredesnek fia mellé jutottam „dárdás”-nak. Nincs rajta mit esodálkozni. Ha én csak valamikévé lehettem, de sok nagy ember vált ki az ilyen sorból! És tudjuk, hogy a dárdás és az urfi rendesen kebelbarátok voltak s idővel is megtartották e jó viszonyt, ha az élet küzdporondján versenyt küzdöttek a közszolgálatában. Szt. M—y B. barátom is ilyen volt. Igaz, hogy neki fényes kosztot rendeltek, de annak majdnem minden jobb falatját én kaptam. Korántsem volt ez pedig alattomos el-

harácsolás helyette...
pedig az v...
két: velev...
verett...
Berti gyen...
enyém hoz...
hát a káve...
adtam lefe...
magától el...
száradt; é...
Ilyen...
gén egy...
Szivos-fele...
van még s...
garastól h...
készítenek...
De, h...
fia csak a...
gyerek es...
szidta a p...
a fiát. A...
s ami föd...
ben vizsg...
Csinn...
gény fia...
Haa...
tudnám...
gény hárd...
tanult...
számot...
H...
Ura...
A k...
rodott. A...
hek meg...
jótétem...
régi 4—5...
sekkel. El...
Es...
Ha...
neveltet...
zeni és...
Már...
egyének...
is annyir...
anyagi eg...
magának...
Nem...
nyit. Csak...
tompá el...
iskolából...
Hog...
dásból ne...
inkább a...
nimális 3...
ki), tiszta...
gyermek...
menyek...
kódéssel...
pályatárs...
gilag tón...
Mi...
tettünk...
III. Itt...
„S...
Mily...
vármegye...
„Zemplén...
mekünk...
Es...
gimnázium...
logiai ak...
képző, b...
E s...
kit a Gor...
tekintetes...
ügyünk...
tőképző...
felügyelő...
ronáján...
egy ily...
zonyára...
Gye...
tak emlé...
Es...
zásig!...
V. J...
számban...
K. A...
A...
—A...
Ével...
kai meszá...
potom...
kat jó...
közönség...

harácsolás! Berti pajtás rimánkodott, hogy helyette én egyem meg. Az okkupálás eredete pedig az volt, hogy ha Berti nem tudta a leekét: velem; ha pedig én nem tudtam: Bertivel veretett engem a nevelő. En nagyot ütöttem, Berti gyengét. Az ő bőre érzékeny volt; az enyém hozzá volt szokva a nyomorúsághoz. B. hát a kávéjával vesztegetett meg s én cserébe adtam lefelezett tej früstököt és nekem lopta magától el a déli pecsenyét, tésztát. Ő cinegévé száradt; én tokát eresztettem.

Ilyen metódus mellett addig vertük gyengén egymást, míg jól meg nem tanultuk a Szivos-féle Földrajzból: „Anglia városai közt van még Scheffield, óriási kőgyárral, hol két-garastól hetven forintosig mindenféle késeket készítenek.” (Szép penecilus! óh!)

De, hogy az ezredes bejött és hallotta, hogy fia csak a penicilusról tud valamit. Amellett a gyerek esontvázzá száradt: megharagudott, szidta a pataki levegőt, kosztot s elvitte haza a fiát. A dárdás pedig félrehúzódván:

„Az egész sort csak nevette,
Tele hasát veregette.”

s ami fődolog, hogy levizsgázott. Berti az életben vizsgázott: dugszagdag lányt vett feleségül.

Csinnal-binnal, ügygyel-bajjal hány sze gény fiu tanult ki az alma-máter kebelén?!

Ha a pataki főiskola ódon falai beszélni tudnának, tanúságot tennének arról: hány szegény dárdás, kinek fagygyu-gyertyára nem telt, tanult ki az ő falai közt s lett az országnak számot tevő hasznos polgára.

II. És hogy tanulnak most?

Drágán, nehezen.

A középiskolán a tanulók száma megszapordott. Az egyéni, iskolafentartási igények, terhek megnégyszereződtek. Minden alapítványi, jótéteményes helyre 10—20 pályázó akad. A régi 4—5 ft tandíj 20—35 ftra rug a melléke-ekkel. Ellátás 25 ft.

Es ez általánosan ugy van.

Ha valaki szegényesen akarja gyermekét neveltetni, hacsak a gyermek nem rendkívüli zseni és szorgalom, egy vagyont áldozzék.

Már pedig minden jóra való, intelligens egyének törekvése az, hogy gyermekét legalább is annyira képeztesse, annak akkora erkölcsi, anyagi egzisztenciát biztosítson, mint amennyi magának van.

Nem azt mondom ezzel, hogy valamennyit. Csak az arra érdemeset. A taníthatatlan, tompa elméjű és vásott gyermekek még az elemi iskolából is — törvény szerint — kizárandók.

Hogy a néptanítók, kik a Jákóbot ért áldásból nem annyira a nagy gazdagságot, mint inkább a fiakat nyerték (mert a törvény a minimális 3—400 fthoz a nőtlenséget nem kötötte ki), tiszta világos, hogy szerény jövedelmökből gyermekeiket csak rendkívüli szerencsés körülmények közt, vagy körömszakadtáig való erőlködéssel iskoláztathatják. Ez az oka, hogy sok pályatársunk élte derekán testileg, lelkileg, anyagilag tönkre megy s gyermekei elzüllebenek.

Mi — specialiter zempléni tanítók — mit tettünk eddig egyesülten gyermekeinkért?

III. Itt az ideje, hogy tegyünk gyermekeink jövőjéért!

„Segíts magadon, az Isten is megsegít.”

Mily szép dolog lenne, ha mi: Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület megalapítanók a „Zemplén-vármegyei Tanítók Hazát”, hol gyermekeink egyelőre szabadlakást kapnának.

Es hol? A központi Sárospatakon, hol gimnázium, (párhuzamos osztályokkal) jogi, teológiai akadémia van, továbbá állami tanítóképző, bőven ellátva jótéteményes helyekkel.

E szándékukban nagylelkű miniszterünk, kit a Gondviselés küldött a tanítósnak, — tekintetes Zemlén-vármegyét vezető férfaiiban ügyünk gyámolít nyertük, a volt pataki áll. tanítóképző tanára s ma kir. tanácsos, vmegyei tanfelügyelő ur, ki két évtizedes munkássága koronájával az örömtől könnyelt szemekkel látná egy ily imponáns emléképület emelkedését, bizonyára támogatnának ily szent törekvésünkben!

Gyermekeinké a jövő; mi már csak a multak emlékein merengünk.

Es most! Isten velünk a további találkozásig!

R.-vezető postája.

V. J. N.-Mihály. Folytatást vettem, a legközelebbi számban.

K. Á. Helyben. — Jövő számban.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Sztropkó, 1898. máj. 18.

Tekintetes szerkesztő ur!

Evek óta rebesgették nálunk, hogy a sztropkai mészárosok betegségben elhullott marhákat potom áron vásárolnak meg a falvakon és azokat jó drága pénzen árulják el a huszfogyasztó közönségnek.

E felháborító bűnös manipulációt végre felderítette egy anonim-levél, mely a főszolgabírói hivatalhoz érkezett. Abban a levélben egész sora ott van azoknak a lelketlen kufároknak, akik a beteg, vagy betegségben elhullott marhákat liferálták a sztropkai mészárszékekbe, hogy aztán jó drága pénzen nyakába sózzák a jóhiszemű közönségnek.

Egyébiránt a felháborodás, béke és nyugalom szempontjából a megindult vizsgálat eredményéhez képest reményünknek adunk kifejezést, hogy a büntető jogszolgáltatás kellő szigorral fogja sújtani a bűnösöket.

Addig is egy helyi, ugynevezett „huslátó” bizottság alakult, mely arra van hivatva, hogy ellenőrizze és vizsgálja a levágásra kerülő marhákat, ami némi megnyugtatóra szolgálhat a felízgatott közönségnek.

De mert a konkrét eset s vele kapcsolatban a főbűnös kiléte is nyilvánvaló, bár teljes bizalommal viseltünk a járás főszolgabírójának kérelmetlen igazságérzete és szeretete iránt, ajánljuk az ügyet a t. vármegye közíg. bizottságának atyáskodó figyelmébe, — annyival is inkább, hogy ami nálunk megesezt, máshol is megeshet, vagy megeshetik, kivált ha a sztropkai történet nem szolgálna elrettentő például.

Inkongnitómat a t. szerkesztő urra bizváu, maradtam teljes tisztelettel:

Egy járásbeli.

CSARNOK.

Remek kis lány.

Ez aztán a remek kis lány,
Szeme éget s vidit ajka;
Mint a nyíló rózsabokron,
Ezer gyönyör mulat rajta.

Fürge mint a játszi szellő,
S arany-bánya a kedélye,
Nyolevan éves aggkorodban
Mértfödeket futnál érte.

Konyha körül hogyha látod,
Vagy a varrógépnél ülni,
Vágy epedve érzed, bennem
Hogy lángja a lángot úzi.

Ha vele vagy társaságban,
Elfeledd, mi tán bántott;
Egy mosolya köszvényétől
Meggyógyítja s táncol lábod.

Oly szerény és olyan kedves,
Mint a csillag nyári estén;
Öröme gyúl mind körében,
S vágy maradni tőle menvén.

De a mi fő, lelki báját,
Még idáig nem is mondtam;
A férfit csak úgy becsüli,
Ha derék az tettben, szóban.

A fíjerkőe, léha népet
Éles gúnynyal s úgy fogadja,
Mint ügyetlen megrablóját
A királyi rózsá galja.

Ez aztán a remek kis lány!
Szép alföldünk ritka gyöngye —
Szép ifjuság vidor arca —
Soká lásson fejkötője!

Majzik K.

Vármegyei Hivatalos Rész.

9923. sz. T. Zemlén vármegye alispánjától.
A 10 főszolgabírónak.

A földmivvelésügyi miniszter őnagyméltóságának 30096 számú intézkedése folytán, tudomás és közhírré tétel végett tudatom tekintetes főszolgabíró urral, hogy a boszniai és hercegovinai országos kormány 1898. évi április 18-án kelt 53579 számú hirdetménye szerint a következő intézkedéseket léptette életbe.

I. Ragadós tüdőlob miatt szarvasmarhák-nak Boszniába és Hercegovinába való bevitelle Pozsony-vármegyéből tilos.

II. Ragadós száj és körömfájás miatt kérődzőknek Boszniába és Hercegovinába való bevitelle; Komárom, Krasó-Szőrény, Mosony, Nográd, Sáros, Temes és Udvarhely vármegyék területéről tilos.

III. Sertésvész miatt sertéseknek bevitelle Bosznia és Hercegovinába Magyarország egész területéről tilos.

S.-A.-Ujhely, 1898. május 17.

Alispán h.
Dókus Gyula
főjegyző.

9844. sz.

T. Zemlén-vármegye alispánjától

A 10 főszolgabírónak.

Folyó évi 5810 szám alatt kelt felhívásom hatályon kívül való helyezése mellett a földmivvelésügyi miniszter Őnagyméltóságának folyó évi 29917 sz. intézkedése folytán tudomásul vétel és közhírré tétel végett tudatom tekintetes főszolgabíró urral, hogy a ragadós tüdőlob jelenlegi elterjedéséhez mérten és a kormány által folyó évi április hó 22-én 64 sz. alatt közzétett kimutató szerint szarvasmarhák-nak Németországba való bevitelle, a ragadós tüdőlob esetleges behurcolásának veszélye miatt ez idő szerint Mosony és Pozsony vármegyéből tilos.

Egyuttal megjegyzem, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak, egy községben is ragadós tüdőlob állapított meg vagy uralkodik, amiről a szakértők a nekik hőenként megküldött „Földmivvelési Ertesítőből” mindég hiteles tájékoztatást merithetnek, szarvas marhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvényhatóság neve a német kormány által időnként közzétett kimutatásban felvétel-e?

S.-A.-Ujhely, 1898. május 7.

Alispán h.
Dókus Gyula
főjegyző.

8964. sz.

T. Zemlén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabírónak.

A nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterek részéről, az Amerikából származó és Szan José pajzstetűvel lepett friss gyümölcs behozatalának tilalmazása tárgyában f. évi 25000. sz. alatt kiadott rendeletet, a legkiterjedtebb módon leendő közzététel, s a rendeletben foglalt tilalom, illetve forgalmi korlátozás ellenőrzése céljából, azzal adom ki, hogy ezen miniszteri rendelet a kereskedelmi kertészekkel s üzleti célokra berendezett faiskolák tulajdonosaival azonnal és egész terjedelemben közlendő.

S.-A.-Ujhely 1898. május 12.

Alispán helyett:
Thuránszky László,
tb. főjegyző.

Ásolat.

25000/IV—4—98. szám.

A San José pajzstetű (Aspidiotus Perniciosus) Amerikából való behurcolásának megakadályozása céljából a cs. kir. osztrák kormányval egyetértőleg további intézkedésig a következők rendeltetnek: 1) Elő növényeknek, oltó-vesszőknek, dugványoknak és mindennemű, friss állapotban lévő növényi részeknek ugyszintén az olyan hordóknak, ládáknak vagy bármilyen nevezendő más tárgyaknak, melyek a fentnevezett áruk, vagy növényi részek csomagolására szolgáltak — Amerikából való behozatala tilos 2.) Hasonlóképpen tilos az Amerikából származó mindennemű friss gyümölcsnek és hulladékoknak, valamint az ezek csomagolásához használt tárgyaknak behozatala is akkor, ha a behozatali vámhivatalnál eszközölt vizsgálat akár az árun magán, akár a csomagoláshoz használt tárgyakon a San José pajzstetű jelenlétét állapítaná meg. Az előző bekezdésben jelzett tárgyak csak a bodenbach-tetscheni, a trieszti és a fumei fővámhivatalokon keresztül bocsáthatók behozatalra. 3.) Az 1. és 2. pontban foglalt határozatok az átvételi forgalomra is érvényesek. 4.) A földmivvelésügyi miniszter felhatalmaztatik arra, hogy az 1. pontban jelzett tilalom alól a szükséges elővigyázati és örendszabályok alkalmazása mellett esetről-esetre kivételt tehessen. 5. Jelen rendelet a közzététel napján lép hatályba. Kelt Budapesten, 1898. évi április hó 20-án Darányi s. k. Lukács s. k. Báró Dániel s. k.

A 23.064/1697. alisp. számhoz

Versenyárgyalás.

A vármegye tulajdonát képező és Sátoralja-Ujhelyt működő 99. számú mértékitelesítő-hivatal, a f. évi július hó 1-től számított három évre, bérebe fog adatni.

A bérelt biztosítására ezennel versenyárgyalást hirdetek s felhívom a bérelni szándékozókat, hogy a f. évi május hó 23. (huszonhárom) napjának, d. e. 10 órájára írásbeli zárt ajánlataikat, melyekre 50 kros okmánybélyeg ragasztandó s melyekhez az évi bérösszegnek 25%-je óvadéku becsatolandó, legkésőbb május hó 23-ának d. e. 10 órájáig alulirott kezéhez juttassák.

A versenyárgyalásnak részletes föltételei számvevőségünknel a hivatalos órák alatt bármikor megtudhatók. Magától értetik, hogy a versenyárgyalásra csak azok bocsáttatnak,

akik a mértékhitelítésben való jártasságukat arra képesítő oklevéllel igazolják.
S.-A.-Ujhely, 1898. május 4-én.
3-3 **Dongó Gyárfás Géza,**
vármegyei főszámvéve.

1852. sz. **Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.**
Értesítés és felhívás

a Zemplén-vármegyei t. tanító urakhoz.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszterium f. évi május hó 4-én kelt 29.356 számú rendeletében kimondotta, hogy a gazdasági ismétlő iskolában alkalmazandó tanítók gazdasági kiképzése céljából a múlt évhez hasonlóan ez év augusztus havában, Ada, Algyógy, Csákovár, Hódmezővásárhely, Jászberény, Kecskemét, Nagy-Szent-Miklós, Rimaszombat, Pápa, Szent-Imre, Szabadka és Csabai Földműves-Iskolákban 20-20, összesen 240 néptanító részére 4 hetes gazdasági tanfolyamot rendeztet. A 4 hetes tanfolyam tartamára minden felvett néptanító 50 frt átalányban részesül, melyből egy az utiköltés, mint az ellátás fedezendő.

A tanfolyamra jelentkezőknek a földmívelésügyi miniszteriumhoz címzett kérvényeikben világosan megjelölendő a hely, hova magukat felvétetni óhajtják. E kérvényhez csatolandó a községi előjáróság azon nyilatkozata, hogy a képviselőtestület a gazdasági ismétlő-iskola felállítását elhatározta: igazolandó továbbá a tényleges tanítói alkalmazás, az életkor és testi egészség.

Felkérem a tanfolyamra pályázni kívánó tanító urakat, hogy kérvényeiket hivatalomhoz legkésőbb május hó 31-ig okvetlenül nyújtsák be.
S.-A.-Ujhely, 1898. május hó 17-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

2162./I. 98. **A szerencsi járás főszolgabírájától.**
Körözvény.

Jurák József tállyai lakos (állítólag elmebeteg) folyó hó 7-ikén Tállya községből ismeretlen helyre eltávozott. Megkeresem a tek. Társbatságokat, miszerint nevezett járásuk területén köröztessem, s feltalálás esetén hivatalomhoz kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása a következő: 44 éves, középtermetű, hosszas arcú, szeme: kék, szemöldöke: barna, orra és szája: szabályos, haja: gesztenyeszín, szakáll: barna, különös ismertető jele: nincs, nyelvismerte: magyar és tót, öltözet: kék nadrág, hosszú rokk.
Szerencsen, 1898. május 13.

Pintér István, főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	május 22. Exaudi
Hétfőn,	május 23. Dezső pk.
Keddén,	május 24. Márk. ker. s.
Szerdán,	május 25. Orbán pp.
Csütörtökön,	május 26. Ner. Fülöp
Pénteken,	május 27. Pazz. Magd. †
Szombaton,	május 28. Emil vt. †

Nyilt-tér.')

Nyilatkozat.

Alólirott, mint a görbersdorfi **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségen, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ gyógyforrás

(Bereg megye)

1879. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmánál.** A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen **kiváló gyógyviz** alkalmazását orvosársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

A görbersdorfi gyógyintézet

tüdőbetegek számára

Dr. Römpler Tódor.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

Boldogság útja. Kiszedve várja a jövő számot. „Megtörtént.” Ugy van: a papirkosárba került.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos **Éhler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

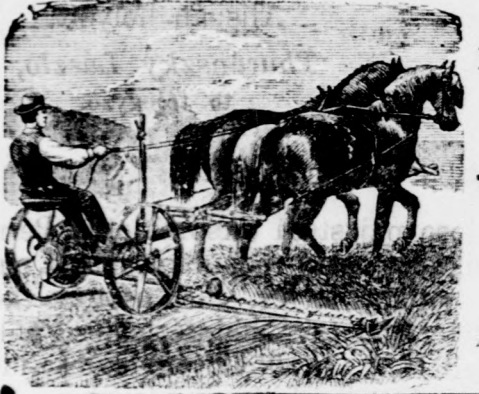
Az **ADRIANCE, PLATT** és Co.

new-yorki gyár világhírű

„**ADRIANCE**”

kéveköto-, marokrakó arató- és fűkaszálo-gépeinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjutányosabb beszerzési forrása.

33667

A szövetség alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESETŐ”-t barkáncok ingyen és bérmentve megküldi.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem.

Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá **kőbányai palack s-r** üvegenként **14 kr.**, nagyobb mennyiségben üvege **10 krért** kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Kitűnő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománc

3 árnyalatban.

Bejegyzett védjegy: **VAS LOVAG.**

Lakk és festék-gyár.

Eisenstädter Testvérek Bécs.

Teljesen használatra kész, esinos és a cizélnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fény-máz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyáru-üzletben.

Egyedüli főraktár S.-A.-Ujhelyen:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL.

Benczúr testvérek cémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemplénvármegye, posta helyben.)

Ajánl: Portland és Rómán cémentet, padló- és járdalemezeket legjobb minőségben.

Vasuti állomások: **Örmező és Eperje.**

Árverési hirdetésnek.

Tk. 1435/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenvasser Vilmos végrehajtónak Kusnyir Mária férj. Kertész Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 28 frt 70 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztrókói kir. járásbírósg) területén levő Turány községben és határában fekvő a z.-turányi 10. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1-21. sorszám alatt felvett 1/4 urb. telekből fele részben a B. 1 sorszám alatt Kusnyir Mária férjhezett Kertész Jánosné nevére írt jutalekra az árverést 330 forintban megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi június hó 16-ik** napján délelőtti 9 órakor Z.-Turány községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 33 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolya-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. ke t igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 18 t. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságánál 1898. évi márczius hó 27-én.

Kötsch, kir. albiró.

Széphalmon a Mausoleum körüli járdából kikerült **110** métert tevő zsólyomkai faragott jáda kő eladó! E tárgyban értekezni lehet **Becske Bálinttal**, mint a M. Tud. Akadémia megbízottjával.

Első magyar

gyapjumosó és bizományi

részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.

Alapított 1868-ban.

A gyapjunyírás közeledtével a t. ez.

gyapjutermezők és gyapjukereskedők

figyelmét a kitűnő hírnévnek örvendő, **gépperendezést és mosási rendszert** tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjumosógyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermezői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kiméltése miatt is legelőszzerűbb a gyapjut zsírban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. Azon **számos előnyök** közül, melyeket megbízóinknak nyújtunk, felelmitjük: I. Hogy mosás céljából hozzánk küldendő gyapju esomárgolására — megrendelés után azonnal küldünk **üres zsákokat kölcsönkép díj nélkül.** II. Raktárainkban elhelyezett és általunk biztosított gyapjuért egy évig

raktározási és biztosítási díjat nem szedünk.

III. Hozzánk beérkezett gyapjura kívánatra szívesen adjuk a becsérték kétharmadát **előlegkép mérsékelt kamat ellen.**

IV. Küldemények **bérmentesítése** szükségeltelen, mert a szállítási és fuvarozási díjakat itt **kifizetjük, anélkül, hogy érte kamatot számítsunk.**

A gyárilag mosott gyapjunak, mint — félgártmány-nak — nagy kelendősége, nemkülönben kiterjedt összeköttetésünk és szakismeretünk által **gyors és kedvező értékesítésre** vagyunk képesítve. Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánatra készséggel szolgálunk.

Az összes küldeményeket cégünkhez: **Budapest, I. pótvárosi pályaudvarhoz** kérjük címezni.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Városi irodánkban **Neugebauer Gyula** urnál (Dohány-utca 1.) fevilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

Bélatanyán, Páczin és Czigánd közötti országot mellett **Klein Nándor** úr-féle gazdaságban **10,000 kéve nád** utóbbi évi termés, mérsékelt áron eladó. Bővebb értesítés **szerezhető Kávássy Soma** gazdatisztnél Bélatanyán.

Meghívó

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat által 1898. évi június 8-án d. u. 2 órakor Tőke-Terebesen a nagyvendéglő termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgyai:

1. Az igazgató-választmány időközi jelentése.
2. 1897. évi számadásokat megvizsgáló bizottság jelentése.
3. A nagymélt. kereskedelmi miniszter úr 41576/97. számú leirata az imregi hid építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában.
4. A földmívelési miniszter úr 66298/V—2. 97. számú az 1898. évi költségvetést jóváhagyó-, és 4-ik gátfelügyelő állomás betöltése tárgyában tett leirata.
5. Az 1897. évi társ. zárszámadás.
6. A Tiszavölgyi társulat központi bizottságának 17/98. számú átirata az évi fenntartására kivetett 1/2 kr. iránt.
7. A társulat által az utóbbi években kiépített védművek felülvizsgálati jegyzőkönyve.
8. Az 1898. évi vészbizottsági jegyzőkönyv bemutatása és ezzel kapcsolatban Dinnyés József társ. megbízott kérelme az árvédelem tartására lóhasználati díj tárgyában.
9. A régi Csiesóka esatorna fenntartása tárgyában az érdekeltekkel kötött egyezség.
10. A balparti belvizesatorna fokozatos elzárása tárgyában az Alispán 19155. sz. engedély okirata.
11. A jobbparti belviz szabályozása tárgyában hozott 15663/V—3. számú földmívelésügyi miniszteri határozat.
12. A Terebes-Gálszécs-Kapui helyi érdekű vasut tervezett vonalának közigazgatási bejárása tárgyában a gálszécsi járás főszolgabírójának átirata.
13. A bodrogi társulat átirata a „Vízgyi és hajózási közlönynek” hivatalos lappá való elfogadása tárgyában.
14. A beregmezei Tiszaszabályozó társulat átirata az 1894. évi III. t.-cz. megváltoztatásának pártolása tárgyában.
15. Kimutatása a régi ártéri illetékeknek és egyéb társulati követeléseknek s azok beszedése, esetleg törlése iránti intézkedés.
16. A földmívelési miniszter úr 3636/98. számú leirata a kerületi felügyelők beosztása tárgyában.
17. A földmívelési miniszter úr 63375/97. V—2, 6769/V., 4710/V—2. 98., 3119/V—1., 11534/V—1., 11234/V—2, 20934/V—2. és 10604—V. számú magas leiratainak bemutatása.
18. A földmívelési miniszter úr 306/98. sz. leirata a hoóri vízjelző állomás távbeszélő vezetékének átadása tárgyában.
19. Czibur László possai birtokos kérvénye az Ondava partomlások megakadályozása tárgyában.
20. Var.-Hosszmező urbéreseinek kérvénye ártéradó tartozásuk részben való s a kamatok egészben elengedése iránt.
21. Gordán Miklós és társai Var.-Csemernyei, továbbá Visnyovszki és társai Var.-Hosszmezői lakosok kérvénye régi ártéradó tartozásainak törlése iránt.
22. Netaláni indítványok.

Budapest, 1898. május 19-én.

Gróf Andrássy Aladár,

társ. elnök,

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Butor-raktár felosztás!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör” épületében lévő **butortermeimben** felhalmozott

BUTORRAKTÁRAMAT

véglegesen megszüntetni szándékozom, minek következtében raktáramon lévő **összes árukészletemet az előállítási és bevásárlási áron alul** adom el.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kiváncsúnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Raktáramat egészben is eladóvá teszem.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A Petőfi-utcán lévő házamat eladóvá tettem.

Új diszmü-, norinbergi- és rövid-áru raktár

S.-A.-Ujhelyben. - Rákóczy-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben Rákóczy-utcán, **Hercz Kálmán Fiai** cég üzlete mellett

Fülöp Adolf

cég alatt a legújabb kornak megfelelő női-, férfi-divat, rövid- és norinbergi árukból dusan felszerelt üzletet nyitottam.

Midőn ezt szíves tudomására hozom, egyszersmind van szerencsém megjegyezni, miszerint áruimat elsőrendű cégeknél veszem, ez által kisebb mennyiségben is a legolcsóbban árusíthatom. Jutányos, pontos, szolid és lelkiismeretes kiszolgálásról szakképzettségemnél fogva a n. é. közönséget előre is biztosíthatom.

Raktáron tartok: **Férfi fehérneműeket, nyakendőket, harisnyákat kesztyűket.** Legújabb divatu blousokat, kötöket, gyermek-ruhákat, nap- és esernyőket, berliner- és szövet-kendőket, echarpokat, fűzőket, jáger-árukat, muffokat és sapkákat, himzést, eszpkét és szallagot, bársony, plüsch és különféle díszeket, bélésáru, chifont és vásznat, szőnyeget, függönyt, paplanokat, kézimunka anyagokat, szabókellékeket, rövidárukat, különféle gombok, hausschild és princess-pamutokat, D. M. C. horgoló és himző pamutokat, ezernákat, selymeket és tű-árukat, szappanokat, illatszereket, piperezikket, fésűket, fogkeféket, szivar- és szivarka-tárczákat, pénzerszényeket stb. stb.

A n. é. közönség becses látogatását és tömeges megbízását kéri

Teljes tisztelettel

Fülöp Adolf.

Postai rendelések pontosan eszközöltetnek.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz,** fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczy-utca.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a **XX-ik magyar királyi államsorsjáték,**

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkveniczai »László-gyermekórház, 3. a zólyom-lipcei »Gizella« munkás-árvaház, 4. a Jásziv-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti »Klotilde« szerzetesház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részesíttessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365,000 koronára rugnak,** és pedig:

1 főnyeremény	150,000 korona	10 nyeremény	á 1000 korona
1	50,000 »	20	» 500 »
1	20,000 »	50	» 100 »
1	10,000 »	100	» 50 »
2 nyeremény	á 5,000 »	1000	» 20 »
5	» 2,000 »	6500	» 10 »

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatlanul **1898. évi június hó 30.** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frrtal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félmelet, a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegeknél.

Budapesten, 1898. április hó.

M. kir. lottó-igazgatóság.